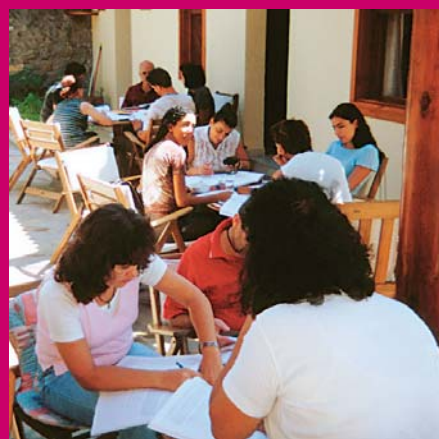

Rozważania na temat życia duchowego

Instytut Ruhi

Książka 1

Rozważania na temat życia duchowego

Instytut Ruhi

Książki w tej serii:

Poniżej prezentujemy obecne tytuły książek przygotowanych przez Instytut Ruhi. Książki te stanowią główną sekwencję kursów mających na celu systematyczne działania w rozwoju możliwości młodzieży oraz dorosłych w służbie swoim wspólnotom. Instytut Ruhi jest także w trakcie opracowywania szeregu kursów, które tworzą odgałęzienie książki trzeciej w serii przeznaczonej do szkolenia nauczycieli bahaickich zajęć dla dzieci, a także kolejnego szeregu kursów tworzących odgałęzienie książki piątej przeznaczonej dla szkolenia animatorów grup młodszej młodzieży. Te kursy są także ujęte poniżej. Należy pamiętać, że lista ta ulegnie zmianie wraz z postępem doświadczeń w praktyce. Zostaną do niej dodane nowe tytuły, w miarę jak zwiększająca się ilość opracowywanych elementów programu osiągnie etap, który umożliwi powszechne ich udostępnienie.

- Książka 1 *Rozważania na temat życia duchowego*
- Książka 2 *Powstanie do służby*
- Książka 3 *Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 1*
Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 2 (kurs – odgałęzienie)
Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 3 (kurs – odgałęzienie)
Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 4 (kurs – odgałęzienie)
- Książka 4 *Dwa bratnie Objawienia*
- Książka 5 *Uwolnić siły młodszej młodzieży*
Pierwotny impuls: Pierwszy kurs – odgałęzienie książki 5
Poszerzający się krąg: Drugi kurs – odgałęzienie książki 5
- Książka 6 *Nauczanie Sprawy*
- Książka 7 *Wspólny marsz ścieżką służby*
- Książka 8 *Przymierze Bahá'u'lláha*
- Książka 9 *Zdobywanie perspektywy historycznej*
- Książka 10 *Budowanie dynamicznych wspólnot*
- Książka 11 *Środki materialne*
- Książka 12 (w przygotowaniu)
- Książka 13 *Angażujemy się w działania społeczne*
- Książka 14 (w przygotowaniu)

Copyright © 2020 by the
Ruhi Foundation, Colombia
All rights reserved.
Edition 4.1.2.PE published in March 2021
Printed in Poland
ISBN 978-83-87495-54-1

Originally published in Spanish as *Reflexiones sobre la vida del espíritu*
Copyright © 1987, 1995, 2008, 2020 by the
Ruhi Foundation, Colombia
ISBN 978-958-59880-3-3

Permission for a limited printing of this book in Polish has been granted to Wydawnictwo Bahá'í by the Ruhi Institute. Wydanie czwarte, poprawione.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

Wydawnictwo Bahá'í
ul. Lanciego 13 lok. 6,
02-792 Warszawa, Poland
E-mail: nsa@bahai.org.pl
www.bahai.org.pl

Spis treści

Kilka uwag dla prowadzącego	v
Rozumienie Pism bahaickich	1
Modlitwa	13
Życie i śmierć	29

Kilka uwag dla prowadzącego

Od wielu już lat na całym świecie rośnie liczba miejsc, w których studiuje się pierwszą książkę głównego cyklu kursów Instytutu Ruhi pt. *Rozważania na temat życia duchowego*. W ogromnej większości przypadków materiał ten czyta i omawia grupa przyjaciół, którzy tworzą kółko studiujących, spotykając się regularnie lub podczas kampanii zorganizowanej w celu intensywnej nauki albo na obozie podczas ferii i wakacji szkolnych. Bez względu na okoliczności jedna z osób w grupie pełni rolę prowadzącego. Relacja pomiędzy prowadzącym, a innymi uczestnikami nie jest relacją typu nauczyciel–uczeń. Wszyscy świadomie angażują się w proces, w którym każdy pragnie się uczyć. Prowadzący jednak nie jest obojętnym i biernym moderatorem rozmowy. Ukończywszy dostateczną liczbę kursów z cyklu i podjąwszy działania służby, do których owe kursy zachęcają, jest w stanie pomóc każdemu uczestnikowi osiągnąć cel omawianego materiału. Czytanie od czasu do czasu przemyśleń przedstawionych w niniejszym wstępie może pomóc pełniącym rolę prowadzących kurs książki pierwszej.

Na całym świecie uczestnicy tego pierwszego kursu instytutu pochodzą z przeróżnych kultur i środowisk. Jedni są już członkami wspólnoty bahá'í i mają nadzieję rozwijać swoje zdolności służenia Sprawie, którą przyjęli. Inni uważają ten kurs za początek poznawania wiary bahá'í jako religii. Jeszcze innych przyciągają bahaickie ideały i pragną oni poznać cele i działania wspólnoty. Kurs ten odbywa coraz więcej młodych ludzi, zwłaszcza tych, którzy pragnąc rozwinąć zdolności służenia społeczeństwu, często za pomocą takiego czy innego programu propagowanego przez wspólnotę bahaicką, stawiają ten pierwszy krok.

Od samego początku dla każdego uczestnika powinno być jasne, że kursy Instytutu Ruhi wytyczają ścieżkę służby na rzecz ludzkości, po której każdy z nas kroczy w swoim tempie, dając lub przyjmując pomoc od innych. Kroczenie tą ścieżką oznacza dążenie do wypełniania dwójakiego celu moralnego: troszczenia się o swój własny rozwój duchowy i intelektualny oraz przyczyniania się do przemiany społeczeństwa. Postęp na tej ścieżce pociąga za sobą rozwój licznych zdolności, które wymagają zrozumienia i wiedzy, duchowych cech i godnych uznania postaw, a także mnóstwa innych umiejętności. Źródłami wiedzy, z których czerpią książki Instytutu, są z jednej strony nauki wiary bahá'í, a z drugiej zgromadzone doświadczenie ogólnoswiatowej wspólnoty bahaickiej w rozwijaniu materialnej i duchowej cywilizacji. To właśnie wizja Bahá'u'lláha dotycząca istoty, którą możemy się stać i cywilizacji, którą możemy zbudować, inspiruje Instytut. Założenie jest takie, że wszyscy uczestnicy, niezależnie od pochodzenia, są otwarci na przyjęcie tej wizji, która jest wyraźnie zarysowana we wszystkich częściach każdej książki.

W świecie, w którym wyznania i ideologie starają się zdobyć zwolenników wszelkimi środkami, ktoś niezaznajomiony z Wiarą może zadawać szczerze pytania co do intencji Instytutu Ruhi, a w szczególności: „Czy ktoś mnie prosi, abym zmienił religię?” lub „Czy ktoś mnie prosi, abym dołączyła do religii?”. Tego typu pytania dają prowadzącemu okazję do wyjaśnienia celu tego cyklu kursów, tak jak wyjaśniono powyżej. Podczas gdy to zupełnie naturalne, iż bahaici chcieliby, aby ich przyjaciele dołączyli do wspólnoty, jednak ich nauki zabraniają nawracania – może dodać prowadzący. Podążanie ścieżką służby, którą kursy

instytutu otwierają, wymaga coraz głębszego rozumienia nauk Bahá'u'lláha, co też jednoznacznie starają się przedstawić materiały, a przyjęcie wiary to sprawa, nad którą każdy sam musi się zastanowić bez żadnego nacisku.

Nie jest zatem niespodzianką, iż to właśnie od zagadnienia rozumienia, tak kluczowego dla wszystkich książek z cyklu, rozpoczyna się pierwsza książka. Czytanie Świętych Pism nie jest tym samym, co czytanie tysięcy stron, które się w życiu widzi, a część pt. „Rozumienie Pism bahaickich” ma na celu wspieranie codziennego nawyku czytania fragmentów ze Świętych Pism i zastanawiania się nad ich znaczeniem, nawyku, który bardzo pomoże uczestnikom przy wkraczaniu na ścieżkę służby. Aby poprowadzić ich w tym studiowaniu, prowadzący musi się dobrze przemyśleć temat rozumienia.

Pisma bahaickie zawierają głębokie duchowe prawdy i nawet jeśli staramy się pogłębiać nasze rozumienie ich nieskończonego znaczenia, wiemy, że nigdy nie osiągniemy ostatecznego celu. Zwykle udaje nam się zrozumieć powierzchowne znaczenie fragmentu, kiedy czytamy go po raz pierwszy, a rozdział 1 tej części zaczyna się właśnie od tej kwestii. Zatem po przeczytaniu cytatu „Poprawę świata można osiągnąć przez czyste i dobre uczynki, przez godne polecenia i właściwe zachowanie” uczestnikom zadane jest pytanie: „W jaki sposób można osiągnąć poprawę świata?”. Na pierwszy rzut oka większość pytań i ćwiczeń tego rodzaju wydaje się nader prosta. Jednak lata doświadczeń wydają się uzasadniać decyzję Instytutu, aby rozpoczynać w ten sposób. Wszyscy powinniśmy pamiętać, że w poszukiwaniu warstw prawdy w danym cytacie, umysł nie powinien pomijać jego oczywistego znaczenia. Zwracanie uwagi na pierwszy poziom rozumienia okazuje się także nieodzowne podczas konsultacji w grupie; wzmacnia jedność myśli, która jest łatwo osiągalna, kiedy osobiste poglądy oświeca Boska mądrość.

Należy tu wspomnieć, że długa dyskusja na temat pojedynczych słów wyjętych z kontekstu nie przyczynia się do zrozumienia najbliższego znaczenia większości fragmentów. Jednocześnie w niektórych przypadkach konieczne będzie sprawdzenie danego słowa w słowniku. Jednak korzystniejsze byłoby, gdyby uczestnicy nauczyli się wywodzić znaczenie słów z całych zdań i akapitów.

Aby rozumienie rozszerzyło się poza sferę najbliższego znaczenia, pomocne są przykłady pokazujące, w jaki sposób idee znajdują konkretny wyraz. W tym przypadku wymagane jest wykonanie jedynie prostych ćwiczeń. W rozdziale 2 uczestnicy proszeni są o zdecydowanie na podstawie fragmentu, który właśnie przeczytali, czy pewne cechy są godne polecenia. W podobnym ćwiczeniu w rozdziale 4 zachęceni są oni do wymienienia pięciu zalet i ustalenia, czy jest możliwe zdobycie ich bez prawdomówności opisanej w Pismach jako „podstawa wszystkich ludzkich zalet”.

Aby osiągnąć swój cel, część ta wymaga dalszego rozwoju rozumienia poprzez dawanie uczestnikom wyzwania, aby rozważyli implikacje przedstawionych fragmentów. W drugim rozdziale muszą zdecydować, czy stwierdzenie „Na świecie jest tak mało dobrych ludzi, że ich czyny nie przynoszą żadnego efektu” jest prawdziwe. Zamiarem tutaj nie jest dzielenie się samymi opiniami. Prowadzący musi się zatrzymać i zapytać, dlaczego uczestnicy odpowiadają tak czy inaczej. Grupa powinna wyciągnąć wniosek, iż stwierdzenie to musi być fałszywe, bo jest sprzeczne z pierwszym cytatem w poprzednim rozdziale. Pytanie o to, czy bahaici mogą spowiadać się ze swoich grzechów innym ludziom jest także przykładem tego rodzaju ćwiczenia. Odnosi się do zawartego w naukach zakazu dotyczącego spowiedzi jako sposobu na odpuszczenie grzechów, o czym studiowane cytaty bezpośrednio nie wspominają,

a co można wydedukować, rozważając znaczenie wersetu „Rachunek z sobą czyni każdego dnia, nim powołany będziesz do rozliczenia”.

Ćwiczenia w żaden sposób nie usiłują objąć pełnego wachlarza znaczeń ukrytych w omawianych fragmentach. Każdy prowadzący musi rozważyć kwestię tego, ile rozmowy należy poświęcić każdemu ćwiczeniu. Warto mieć na uwadze, że zbyt długie dyskusje wprowadzające wiele powiązanych, lecz pobocznych zagadnień obniżają skuteczność materiału. Każda grupa musi ustalić rozsądny rytm postępu: uczestnicy powinni mieć poczucie, że stale posuwają się naprzód zgodnie z własnymi możliwościami. Prowadzący musi jednak być czujny, aby nie przerabiać rozdziałów szybko i powierzchownie, bez wnikliwej analizy ćwiczeń. Grupy, które funkcjonowały w ten sposób, wypełniając tylko odpowiedzi, nigdy nie osiągnęły trwałych rezultatów.

Należy tu wspomnieć o jeszcze jednej kwestii: prowadzący powinien upewnić się, że każdy uczestnik grupy angażuje się w proces nauki krzewiony przez niniejszy materiał. Zachęcenie uczestników do aktywności bez wywierania na nich nacisku, by mówili, często stanowi wyzwanie. Od samego początku należy zdawać sobie sprawę, że sprostać temu wyzwaniu rzadko można za pomocą pytań typu „Co to oznacza dla ciebie?”. Pytania tego rodzaju zwykle sprowadzają wiedzę i prawdę do poziomu opinii. Później już trudno stworzyć atmosferę, w której konsultacja pomiędzy członkami grupy prowadzi do poszerzonego rozumienia.

Tematem drugiej części książki, podobnie jak pierwszej, jest nawyk niezbędny do duchowego życia: regularna modlitwa. Część ta w pierwszym rozdziale wyraźnie wprowadza pojęcie „ścieżki służby” i wskazuje, że podążając tą ścieżką musimy mieć dwojaki cel. Uczestnicy analizują początkowy zestaw cytatów, które wnikają w charakter tego celu, co będzie tematem omawianym na przyszłych kursach.

Na kanwie tego tematu część druga podejmuje rozważania o znaczeniu modlitwy. Przyjmuje ona podejście podobne do tego, które zostało opisane w poprzednich akapitach. Pytania i ćwiczenia służą pogłębieniu rozumienia znaczenia studiowanych fragmentów Pism. W miarę jak grupa przechodzi przez tę część, sytuacja może wymagać tego, aby prowadzący rozwiał wątpliwości, analizując poglądy zakorzenione w interpretacjach i zwyczajach z przeszłości. W niektórych tradycjach rytuały i forma stopniowo przysłoniły znaczenie stanu wewnętrznego, więc wiele osób ignoruje potrzebę modlitwy, która dla duszy ludzkiej jest tak samo ważna jak pożywienie dla odżywienia ciała.

Przed wszystkim jednak część druga ma na celu rozbudzić w uczestnikach pragnienie „rozmowy z Bogiem” i zbliżania się do Niego. Poruszane pojęcia to między innymi wchodzenie w stan modlitwy, postawa naszych serc i umysłów, kiedy to czynimy oraz warunki, które muszą być spełnione w naszym otoczeniu niezależnie od tego, czy jesteśmy sami, czy na spotkaniu. Istotnie, po zastanowieniu się nad siłami wytworzonymi przez wspólną modlitwę uczestnicy proszeni są o rozważenie zorganizowania spotkania modlitewnego.

Mamy nadzieję, że studiowanie trzeciej części książki pt. „Życie i śmierć” wzmocni wolę podążania ścieżką służby i nada jej głębokiego znaczenia. Służba w tym świecie jest najlepiej rozumiana w najpełniejszym kontekście życia, które rozciąga się poza naszą ziemską egzystencję i trwa wiecznie, w miarę jak nasze dusze czynią postępy w kolejnych światach Boga. W procesie edukacji, w przeciwieństwie do kształcenia technicznego, uczestnicy powinni stawać się coraz bardziej świadomi znaczenia i powagi tego, co robią. Tylko jeśli taka

świadomość będzie rosnać, jak wykazuje doświadczenie, zaczną się oni postrzegać jako aktywnych, odpowiedzialnych „właścicieli” swojego procesu uczenia się.

Każdy rozdział tej części rozpoczyna się jednym, dwoma lub trzema cytatami z Pism bahaickich, po których następuje kilka ćwiczeń. Język cytowanych fragmentów w tej części jest bardziej wymagający niż w dwóch poprzednich. Nie ma potrzeby oczywiście, aby grupa zbyt długo zastanawiała się nad znaczeniem trudnych słów; prowadzący powinien upewnić się, że wszyscy rozumieją główny temat poruszony w każdym rozdziale, co jest celem, do którego dążą te ćwiczenia.

Zważywszy na istotę tematu, niewiele jest ćwiczeń podających konkretne przykłady. Większość z nich pozostaje na poziomie pojęć. Należy zauważyć, iż na niektóre pytania znajdujące się w ćwiczeniach nie można odpowiedzieć w szybki i jednoznaczny sposób. Są one podane, aby zwiększyć świadomość danego tematu; jeśli uczestnicy tylko się nad nimi zastanowią, cel dydaktyczny zostanie osiągnięty.

Kilka pierwszych rozdziałów skupia się na związku pomiędzy duszą a ciałem, które razem stanowią istotę ludzką na tym poziomie egzystencji. Głównym pojęciem zawartym w tych rozdziałach jest to, że dusza nie jest bytem fizycznym. Jej związek z ciałem można porównać do światła, które ukazuje się w lustrze. Ani kurz pokrywający jego powierzchnię, ani ostateczne zniszczenie lustra nie może wpłynąć na wspaniałość samego światła. Śmierć jest jedynie zmianą stanu, gdy związek pomiędzy ciałem a duszą zostaje zerwany. Później dusza przez wieczność czyni postępy zmierzając ku swojemu Stwórcy.

Część ta następnie zajmuje się kwestią celu życia – poznanie Boga i dostąpienie Jego obecności. Dyskusja toczy się zatem wokół dwóch szerokich tematów. Pierwszy to cel naszego życia na tym świecie, a drugi to podróż duszy po śmierci. Dusza jest znakiem Boga i może odzwierciedlać wszystkie Jego imiona i przymioty. Lecz potencjał istoty ludzkiej jest ukryty, może się tylko rozwinąć z pomocą Objawicieli Boga, tych uświęconych Istot, które od czasu do czasu przychodzą, aby poprowadzić ludzkość. Dzięki edukacji duchowej mogą się ujawnić ukryte w nas skarby.

Jeśli chodzi o podróż duszy po śmierci, uczestnikom do rozważenia przedstawiony zostaje szereg zagadnień: wierni Bogu osiągną prawdziwe szczęście, nikt z nas nie pozna nigdy swojego własnego końca i dlatego powinniśmy przebaczać sobie nawzajem i nie czuć się lepszymi od innych; w przyszłym świecie, tak jak w tym, dusza będzie się dalej rozwijać, a duchowe zdolności rozwijane tutaj będą nam tam pomagać i nas wspierać; rozpoznamy osoby bliskie w przyszłych światach, będziemy pamiętać nasze życie na tym świecie oraz cieszyć się towarzystwem świętych i uświęconych dusz.

Trzecia część kończy się fragmentem Pism Bahá'u'lláha, w którym jesteśmy zapewnieni o korzyściach przyszłego świata i zachęceni, aby zmiany i przypadki tego życia nie przyniosły nam smutku. Uczestnicy proszeni są zatem o zastanowienie się nad tym, co oznacza dla naszego życia to, co studiowaliśmy.

Rozumienie Pism bahaickich

Cel

Utrwalenie nawyku codziennego czytania
fragmentów Pism Świętych
i zastanawiania się nad ich znaczeniem.

ROZDZIAŁ 1

Niniejsza część ma na celu pomóc wam rozwinąć i utrwalić nawyk codziennego czytania fragmentów Pism Świętych i zastanawiania się nad ich znaczeniem. Rozpoczyna się prostym ćwiczeniem, które polega na przeczytaniu jednozdaniowego cytatu z Pism i odpowiedzeniu na pytanie, na które odpowiedzią jest ów cytat. Chociaż jest łatwe, pomoże wam się zastanowić nad znaczeniem cytatów i nauczyć się ich na pamięć.

„Poprawę świata można osiągnąć przez czyste i dobre uczynki, przez godne polecenia i właściwe zachowanie”¹.

1. Jak można osiągnąć poprawę świata? _____
_____
_____

„Strzeż się, o ludu Bahy, byś nie chodził drogami tych, których słowa nie pokrywają się z ich czynami”².

2. Czyimi drogami nie należy chodzić? _____
_____
_____

„O synu Tego, który jest! Rachunek z sobą czyn każdego dnia, nim powołany będziesz do rozliczenia (...)”³.

3. Co powinniśmy robić, zanim powołani będziemy do rozliczenia? _____
_____
_____

„Mów: o bracia, niechaj czyny, nie słowa będą ozdobą waszą”⁴.

4. Co powinno być naszą prawdziwą ozdobą? _____
_____

„Święte słowa i czyste, piękne czyny wznoszą się w niebiosa Boskiej chwały”⁵.

5. Co się dzieje ze świętymi słowami oraz czystymi i pięknymi czynami? _____
_____
_____

ROZDZIAŁ 2

Poniżej znajduje się kilka ćwiczeń dotyczących cytatów, które właśnie przeczytaliście. Mają one na celu pomóc wam głębiej zastanowić się nad znaczeniem cytatów w waszej grupie i nie należy wykonywać ich mechanicznie. Nie oznacza to, że każde ćwiczenie wymaga długiej dyskusji. Jeśli ćwiczenie będzie trudne, prowadzący grupę pomoże wam wnikliwie je przeanalizować.

1. „Godne polecenia” jest to, co zasługuje na uznanie. Zaznacz, co jest godne polecenia.
  - bycie dobrym pracownikiem
  - szacunek dla innych
  - pilność w nauce
  - kłamanie
  - lenistwo
  - służenie innym
2. Co oznacza zwrot „nim powołany będziesz do rozliczenia”? _____
_____
3. Które zdania są prawdziwe?
  - Na świecie jest tak mało dobrych ludzi, że ich czyny nie przynoszą żadnego efektu.
  - Poprawne jest to, co zgadza się z opinią innych ludzi.
  - Poprawne jest to, co zgadza się z naukami Boga.
4. Które przykłady można określić jako czyste i dobre uczynki?
  - opieka nad dziećmi i ich nauczanie
  - kradzież
  - modlitwa o rozwój innych
  - powiedzenie małego kłamstwa, aby wybrnąć z kłopotu
  - pomaganie innym i oczekiwanie czegoś w zamian
5. W których z poniższych sytuacji czyjeś słowa różnią się od jego czynów?
  - Ktoś powtarza, że powinniśmy być zjednoczeni, a zachowuje się w sposób, który powoduje konflikt.
  - Ktoś wychwala życie w czystości, a utrzymuje pozamałżeńskie stosunki seksualne.

_____ Ktoś czasami pije alkohol, przyznając, że jest wyznawcą wiary, która zakazuje picia.

_____ Ktoś mówi o równości mężczyzn i kobiet, a będąc pracodawcą płaci kobietom mniej niż mężczyznom za tą samą pracę.

6. Czy bahaita może spowiadać się innej osobie? _____

7. Co powinniśmy robić zamiast spowiedzi? _____

_____

8. Co oznacza zwrot „niebiosa Boskiej chwały”? _____

_____

9. Jaki jest wpływ złych uczynków na ludzkość? _____

_____

10. Jaki wpływ mają złe uczynki na tych, którzy je popełniają? _____

_____

ROZDZIAŁ 3

Teraz przeczytajcie i zastanówcie się nad poniższymi cytatami z Pism. Później spróbujcie nauczyć się ich na pamięć.

„Prawdomówność jest podstawą wszystkich ludzkich zalet”⁶.

1. Co jest podstawą wszystkich ludzkich zalet? _____

_____

„Bez prawdomówności postęp i sukces we wszystkich światach Boga nie jest możliwy dla żadnej duszy”⁷.

2. Co nie jest możliwe bez prawdomówności? _____

_____

„Upiększajcie języki, o ludzie, prawdomównością i ozdabiajcie wasze dusze ozdobą uczciwości”⁸.

3. Czym mamy upiększać języki? _____

_____

4. Czym powinniśmy ozdabiać nasze dusze? _____
_____

„Niech wasze oko będzie nieskalane, wasza ręka wierna, wasz język prawdomówny, a wasze serce oświecone”⁹.

5. Jakie powinno być nasze oko? _____ Nasza ręka? _____
Nasz język? _____ Nasze serce? _____

„Ci, którzy zamieszkują przybytek Boga i zasiadają na miejscu wiekuistej chwały, choćby przymierali głodem, nie zgodzą się wyciągać ręki i bezprawnie zagarniać własność swego bliźniego bez względu na to, jak podły i nikczemny by on nie był”¹⁰.

6. Czego nie zrobilibyśmy nawet gdybyśmy przymierali głodem? _____
_____
_____

ROZDZIAŁ 4

Jak prawdopodobnie zauważyłeś w rozdziale drugim, niektóre z ćwiczeń w tej części wymagają precyzyjnych odpowiedzi. W takich przypadkach, gdy pojawia się wątpliwość dotycząca odpowiedzi, prowadzący grupę będzie mógł pomóc tobie i innym uczestnikom osiągnąć jedność myśli. W innych ćwiczeniach, ważna jest sama dyskusja i nie wymaga się jednej konkretnej odpowiedzi. W poniższych ćwiczeniach pytanie numer 3 jest przykładem pierwszego typu, a pytanie numer 6 – drugiego.

1. Prawdomówność jest podstawą wszystkich ludzkich zalet. Wymień pięć zalet. _____
_____
_____

2. Czy możemy zdobyć te zalety bez prawdomówności? _____

3. Które z poniższych zdań są prawdziwe?

_____ Osoba może być sprawiedliwa, nawet jeśli kłamie.

_____ Ktoś, kto kradnie, ma wierną rękę.

_____ Wierna ręka nigdy nie dotknie tego, co do niej nie należy.

_____ Oglądanie materiałów pornograficznych jest niezgodne z radą Bahá'u'lláha, by mieć nieskalane oko.

_____ Prawdomówność oznacza niemówienie kłamstwa.

- _____ Uczciwość jest ozdobą duszy.
- _____ Osoba, która nie jest prawdomówna, może rozwijać się duchowo.
- _____ Od czasu do czasu można skłamać.
- _____ Kradzież jest dopuszczalna w oczach Boga, gdy jest się głodnym.
- _____ Zabranie czegoś bez pozwolenia właściciela z myślą, że zwrócimy to później, nie jest kradzieżą.
- _____ Gdy postępujemy uczciwie, sprawiedliwie i prawdomównie, nasze serce jest oświecone.
- _____ Nie da się prowadzić dobrze prosperującej firmy, odrobinę przy tym nie oszukując.

4. Czy to możliwe, aby siebie samego okłamać? _____
5. Co tracimy, gdy kłamiemy? _____
_____
6. Jaki byłby świat, gdybyśmy wszyscy byli prawdomówni i uczciwi? _____
_____
_____

ROZDZIAŁ 5

Przeczytaj poniższe cytaty i spróbuj nauczyć się ich na pamięć. Zapamiętywanie fragmentów z Pism jest bardzo cenne i powinieneś dołożyć wszelkich starań, aby osiągnąć ten cel. Nie każdemu oczywiście łatwo przychodzi uczenie się cytatów na pamięć. Lecz wkładanie w to wysiłku pomaga nam wyrycić te idee w naszych sercach i umysłach oraz wyrażać je słowami jak najbliższymi oryginałowi.

„Przyjazny język to magnes ludzkich serc. Jest on chlebem ducha, przyobleka słowa w znaczenie, jest fontanną światła mądrości i zrozumienia (...)”¹¹.

1. W jaki sposób można opisać przyjazny język? _____
_____
_____
2. Jaki jest wpływ przyjaznego języka na słowa? _____
_____

„O wy, ukochani przez Pana! W tym świętym Objawieniu konflikty i niezgody żadną miarą nie są dozwolone. Każdy agresor pozbawia się łaski Bożej”¹².

3. Co według tego cytatu nie jest dozwolone w tym Objawieniu? _____

_____

4. Co robi agresor samemu sobie? _____

_____

„Nic, absolutnie nic nie wyrządzi w tym Dniu większej szkody tej Sprawie niż swary i waśnie, sprzeczki, oziębłe stosunki i apatia pomiędzy tymi, których ukochał Bóg”¹³.

5. Jakie okoliczności wyrządzają największą szkodę Sprawie Boga? _____

_____

_____

„Nie zadowalajcie się okazywaniem przyjaźni jedynie słowami, niech wasze serce rozgorzeje pełną miłości dobrocią do każdego, kogo spotkacie na swojej ścieżce”¹⁴.

6. Czym nie powinniśmy się zadowalać? _____

_____

7. Czym powinno rozgorzeć nasze serce? _____

_____

„Gdy pojawi się myśl o wojnie, przeciwstawcie jej silniejszą myśl o pokoju. Myśl o nienawiści musi być zniszczona potężniejszą myślą o miłości”¹⁵.

8. Co powinniśmy przeciwstawić myśli o wojnie? _____

_____

9. Czym powinna być zniszczona myśl o nienawiści? _____

_____

ROZDZIAŁ 6

Pamiętając o powyższych cytatach, wykonaj następujące ćwiczenia:

1. „Magnes” jest czymś, co przyciąga. W jaki sposób przyjazny język działa jak magnes? _____

2. Które z następujących wypowiedzi są przejawem przyjaznej mowy?

- „Nie zwracaj mi głowy!”
- „Dlaczego tego nie rozumiesz?”
- „Czy mógłby pan poczekać?”
- „Co za okropne dzieci!”
- „Dziękuję. Jesteś bardzo miła”.
- „Nie mam teraz czasu. Jestem zajęty”.

3. W których z następujących sytuacji obecne są konflikt i niezgoda?

- Dwoje ludzi wygłasza różne opinie na dany temat podczas konsultacji.
- Dwie osoby denerwują się i kłócą ze sobą podczas konsultacji.
- Dwie osoby przestają chodzić na cotygodniowe spotkanie modlitewne, ponieważ ze sobą nie rozmawiają.
- Członkowie zespołu współpracujący nad projektem ciągle się skarżą, mówiąc, że inni nie wypełniają swoich obowiązków.

4. Które z następujących sytuacji świadczą o oziębłych stosunkach?

- Dwoje przyjaciół przechodzi obok siebie na ulicy, ignorując się nawzajem.
- Ktoś przyjeżdża na spotkanie modlitewne i wszyscy go ciepło witają.
- Chociaż są dla siebie uprzejmi, dwaj członkowie grupy niechętnie uczestniczą we wspólnym projekcie.

5. Osądź, czy następujące twierdzenia są prawdziwe:

- Powinno się szczerze mówić o tym, co się myśli o innych, bez względu na to, że można ich tym urazić.
- Kłamstwa w celu uniknięcia konfliktu są w porządku.
- Spór można pokonać miłością i życzliwością.
- Słowa mają większy wpływ, gdy wypowiedane są z miłością.
- Kłótnia jest w porządku, jeśli zaczęła ją tamta druga osoba.
- Gdy jest się chorym lub smutnym, ma się prawo być ostrym w stosunku do innych.
- To niemiłe śmiać się z cudzych pomyłek.
- Kiedy pomiędzy przyjaciółmi pojawią się negatywne uczucia, każdy z nich powinien podjąć wysiłek, by zbliżyć się do drugiego.
- Kiedy pomiędzy przyjaciółmi pojawią się negatywne uczucia, każdy z nich powinien czekać, aż ten drugi podejmie wysiłek, by się zbliżyć.

ROZDZIAŁ 7

Przeczytaj poniższe cytaty i naucz się ich na pamięć:

„(...) obmowa gasi światło serca i odbiera życie duszy”¹⁶.

„Niechaj twe usta nie szepczą grzechów innych, póki sam jesteś grzesznikiem”¹⁷.

„Zła nie powiadaj, abyś nie słyszał mówionym go tobie i nie przesadzaj błędów innych, by własne twoje błędy nie zdały się równie wielkimi (...)”¹⁸.

„O synu Tego, który jest! Jak mogłeś zapomnieć o własnych błędach i zajmować się błędami innych?”¹⁹.

1. Jaki wpływ ma obmowa na tego, który obmawia? _____
_____
2. Czego powinniśmy być świadomi, zanim zaczniemy myśleć o grzechach innych? _____
_____
3. Co się z nami stanie, jeśli będziemy przesadzać błędy innych? _____
_____
4. O czym powinniśmy pamiętać, gdy myślimy o błędach innych ludzi? _____
_____

ROZDZIAŁ 8

Pamiętając o powyższych cytatach, wykonaj następujące ćwiczenia:

1. Co dzieje się z rozwojem duszy osoby, która skupia swoją uwagę na wadach innych ludzi? _____
2. Jaki wpływ ma obmowa na wspólnotę? _____
_____
3. Co robisz, gdy przyjaciel zaczyna mówić o wadach innych ludzi? _____
_____
4. Osądź, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:
_____ Mówiąc o czyichś prawdziwych wadach, nie obmawiamy.

- _____ Mówienie zarówno o dobrych, jak i złych stronach danej osoby nie jest obmową.
- _____ Obmowa stała się zwyczajem w naszym społeczeństwie i powinniśmy rozwinąć w sobie dyscyplinę, by jej unikać.
- _____ Jeśli słuchacz obiecuje, że nie powtórzy tego, co mówimy o innej osobie, to nie ma nic złego w obmawianiu.
- _____ Obmowa jest jednym z największych wrogów jedności.
- _____ Jeśli przyzwyczajamy się bez przerwy mówić o innych ludziach, grozi nam niebezpieczeństwo obmawiania.
- _____ Rozmawianie o zdolnościach innych ludzi na spotkaniu Lokalnego Zgromadzenia Duchowego w celu wybrania członków komitetu jest obmawianiem.
- _____ Gdy czujemy chęć obmawiania, powinniśmy pomyśleć o swoich własnych wadach.
- _____ Gdy wiemy, że jakaś osoba robi coś, co szkodzi Wierze, powinniśmy to omówić z resztą bahaitów.
- _____ Gdy wiemy, że jakaś osoba robi coś, co szkodzi Wierze, powinniśmy poinformować jedynie Lokalne Zgromadzenie Duchowe.
- _____ Nie ma nic złego w tym, że para małżonków rozmawia o wadach innych ludzi, ponieważ nie powinni oni mieć przed sobą żadnych tajemnic.

ROZDZIAŁ 9

Niniejsza część, jak wspomniano na początku, ma na celu wspomóc uczestników w wysiłkach rozwijania i utrwalania nawyku codziennego czytania fragmentów Pism Świętych i zastanawiania się nad ich znaczeniem. Czytanie wersetów Boga każdego ranka i wieczora jest nauką Bahá'u'lláha, która sprzyja naszemu rozwojowi duchowemu. Następujący fragment przypomina nam o łaskach, które otrzymujemy wypełniając ten obowiązek i zachęcamy was do nauczania się go na pamięć:

„Zanurzcie się w oceanie Moich słów, byście przeniknęli jego tajnie i odkryli wszystkie perły mądrości, jakie spoczywają niewidoczne w jego głębinach”²⁰.

Po ukończeniu tej części, być może zechcesz nabyć książkę z Pismami Bahá'u'lláha i codziennie czytać jej fragmenty. „Słowa ukryte” stanowią bardzo dobry wybór na początek.

PRZYPISY

1. Bahá'u'lláh, cytowany przez Shoghiego Effendiego w: *Nadejście Boskiej Sprawiedliwości*, wersja elektroniczna 2019 r., bahairesearch.com, 39.
2. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2019, 139:8.
3. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá'í, 2018, arab. 31.
4. Ibid., pers. 5.
5. Ibid., pers. 69.
6. 'Abdu'l-Bahá, cytowany przez Shoghiego Effendiego w: *Nadejście Boskiej Sprawiedliwości*, wersja elektroniczna 2019 r., bahairesearch.com, 40.
7. Ibid.
8. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 136:6.
9. Bahá'u'lláh, „Lawh-i-Hikmat” [Tablica mądrości], *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, Wydawnictwo Bahá'í, 2020, 9:5.
10. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 137:3.
11. Ibid., 132:5.
12. 'Abdu'l-Bahá, *Wola i Testament*, Wydawnictwo Bahá'í, 1999, I:24
13. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 5:5.
14. 'Abdu'l-Bahá, *Mowy paryskie. Przemówienia wygłoszone przez 'Abdu'l-Bahę w 1911 roku*, Skonpres, 2011, 1:7.
15. Ibid., 6:7.
16. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 125:3. Pełny cytat brzmi: „Ten poszukujący winien również uważać obmowę za poważny błąd i trzymać się z daleka od jej królestwa, gdyż gasi ona światło serca i odbiera życie duszy”.
17. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, arab. 27.
18. Ibid., pers. 44.
19. Ibid., arab. 26.
20. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 70:2.

Modlitwa

Cel

Zastanowienie się nad znaczeniem modlitwy
i utrwalenie nawyku regularnej modlitwy.

ROZDZIAŁ 1

Kursy Instytutu Ruhi mają na celu pomagać uczestnikom w kroczeniu ścieżką służby. Podążamy tą ścieżką motywowani dwojakim poczuciem celu – aby rozwijać się duchowo i intelektualnie oraz przyczyniać się do przemiany społeczeństwa. Te dwa aspekty naszego celu są nierozłączne. Bahá'u'lláh nawołuje nas w następującym cytacie:

„Nie krzątaj się wokół własnych spraw; niechaj twoje myśli skupione będą na tym, co przywróci pomyślność ludzkości i uświęci serca i dusze ludzi”¹.

W innym fragmencie wyjaśnia On:

„(...) śmiertelni ludzie z całkowitej nicości wkroczyli do królestwa istnienia po to, żeby mogli pracować na rzecz poprawy świata oraz aby żyć w zgodzie i harmonii”².

Co się tyczy naszego wewnętrznego stanu, oświadcza On:

„Czyste serce podobne jest do lustra. Wypoleruj je miłością i wyrzeczeniem się wszystkiego oprócz Boga, aby zajaśniało w nim prawdziwe słońce i zaświtał wieczny poranek”³.

A ‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„Wasze serca muszą być czyste, a wasze intencje szczerze, abyście mogli stać się osobami otrzymującymi boskie dary”⁴.

1. Na czym powinny być skupione nasze myśli i sprawy? _____
_____
_____
2. W jakim celu wkroczyliśmy z całkowitej nicości do królestwa istnienia? _____
_____
_____
3. Czym powinniśmy wypolerować lustro naszego serca? _____
_____
4. Jakie warunki należy spełnić, aby przyciągnąć boskie dary? _____
_____

5. Czy któreś z poniższych zdań jest prawdziwe?
- Najpierw musisz zająć się sobą, a potem możesz zająć się innymi.
  - Jeśli zawsze pomagasz innym, w końcu zapomnisz o swoich własnych celach.
  - Jesteś swoim najbliższym przyjacielem.
  - Najważniejsze jest to, aby dowiedzieć się, co cię uszczęśliwia.
  - Podążaj za swoimi marzeniami, a zaprowadzą cię do szczęścia.
  - O ile tylko nikogo innego nie ranisz, nie ma znaczenia, co robisz.
  - Kierowanie się egoistycznymi pobudkami jest w porządku, jeśli tylko robisz coś dobrego.

ROZDZIAŁ 2

Głównym przekonaniem związanym z naszym dwojakim celem jest to, iż wszyscy zostaliśmy stworzeni szlachetnymi. Bahá'u'lláh mówi:

„O Synu Ducha! Stworzyłem cię bogatym; czemu doprowadzasz się do nędzy? Szlachetnym cię uczyniłem; czemu się poniżasz? Z istoty wiedzy dałem ci byt; czemu szukasz oświecenia u kogokolwiek prócz Mnie? Z gliny miłości ulepiłem ciebie; czemuż to zajmujesz się innym? Zwróć wzrok swój ku sobie samemu, ażebyś ujrział Mnie w samym sobie, potężnego, władnego i samoistnego”⁵.

Wypełnianie luk w poniższym ćwiczeniu pomoże wam zastanowić się nad tym fragmentem.

„O Synu Ducha! Stworzyłem cię _____; czemu doprowadzasz _____ do _____? _____ cię _____; czemu się _____? Z istoty _____ dałem ci byt; czemu _____ u kogokolwiek prócz _____? Z gliny _____ ciebie; czemuż to _____ się _____? Zwróć _____ swój ku sobie _____, ażebyś ujrział _____ w samym sobie, _____, _____ i _____”.

Aby zachować prawdziwość szlachetności naszych dusz, musimy zwrócić się ku Źródłu naszej istoty i u Niego szukać oświecenia. Jednym z niezwykle istotnych sposobów osiągnięcia tego jest modlitwa. Shoghi Effendi, Strażnik Wiary, mówi nam, że głównym jej celem jest „rozwój jednostki i społeczeństwa poprzez nabywanie duchowych cech i zdolności. Najpierw należy nakarmić duszę człowieka. To pożywienie duchowe najlepiej zapewni modlitwa”⁶.

ROZDZIAŁ 3

Bóg jest Wszechwiedzący, Wszechmądry. Stworzył nas i wie, co znajduje się w naszych sercach i co jest dla nas najlepsze. Nie potrzebuje naszych modlitw. Dlaczego zatem się modlimy?

‘Abdu’l-Bahá mówi:

„W najwyższej formie modlitwy ludzie się modlą tylko z miłości do Boga, a nie dlatego, że się Go boją, czują lęk przed piekłem, albo mają nadzieję na hojność lub raj (...). Gdy człowiek zakochuje się w drugiej istocie ludzkiej, to trudno jest mu powstrzymać się od wspomnienia imienia ukochanej osoby. O ileż trudniej jest powstrzymać się od wspomnienia Imienia Boga, gdy się Go pokocha. (...) Człowiek uduchowiony nie znajduje w niczym większej radości jak tylko w pamięci o Bogu”⁷.

A w odpowiedzi na pytanie ‘Abdu’l-Bahá tłumaczy:

„Gdy ktoś kogoś kocha, czyż nie jest naturalne, że chciałby o tym mówić? Mimo, że wie, iż ta druga osoba jest świadoma owej miłości, czyż nie ma jednak ochoty powiedzieć jej o tym? (...) Prawdą jest, że Bóg zna pragnienia wszystkich serc; ale impuls modlitwy jest naturalny, ponieważ wypływa z miłości człowieka do Boga”⁸.

1. Uzupełnij poniższe zdania:

- a. W _____ modlitwy ludzie się _____ tylko z _____ do Boga, a nie dlatego, że się Go boją, czują lęk przed _____, albo mają nadzieję na _____ lub _____.
- b. Gdy człowiek _____ się w drugiej istocie ludzkiej, to _____ jest mu powstrzymać się od wspomnienia _____ ukochanej _____. O ileż _____ jest powstrzymać się od _____ Imienia _____ gdy się Go _____.
- c. Człowiek uduchowiony nie znajduje w niczym _____ jak tylko w _____ o Bogu.

2. Dlaczego się modlimy? _____
_____

3. Co oznacza zwrot „wspominanie Boga”? _____
_____

4. Co jest najgorętszym pragnieniem osoby, która kogoś kocha? _____
_____
5. Z czego wypływa impuls modlitwy? _____
_____

ROZDZIAŁ 4

W modlitwie objawionej przez Bahá'u'lláha, czytamy:

„Błagam Cię (...), abyś uczynił mą modlitwę ogniem, co spali zasłony oddzielające mnie od Twego piękna, i światłem, co zaprowadzi mnie do oceanu Obecności Twojej”⁹.

Prosimy Boga w tej samej modlitwie:

„Uczyn moją modlitwę, o mój Panie, życiodajną krynicą, dzięki której będę mógł żyć tak długo, jak długo trwa Twoje panowanie, i wspominać Cię w każdym z Twoich światów”¹⁰.

1. W jakim sensie modlitwa może być jak ogień? Co może spalić? _____
_____
2. Wymień kilka zasłon, które oddzielają nas od Boga: _____
_____
_____
3. Czy modlitwa może być jak światło? Dokąd nas prowadzi? _____
_____
4. Czy modlitwa może być jak życiodajna krynica? Czym obdarza nasze dusze? _____
_____
_____
_____

ROZDZIAŁ 5

Przeczytaj i zastanów się nad następującymi słowami ‘Abdu’l-Bahy:

„W świecie istnienia nie ma nic cudowniejszego nad modlitwę. Człowiek musi żyć w stanie modlitwy. Najbardziej błogosławionym stanem jest stan modlitwy i pokornej prośby. Modlitwa jest rozmową z Bogiem. Najwyższym osiągnięciem, czyli najcudowniejszym stanem nie jest nic innego, niż rozmowa z Bogiem. Ona rozwija duchowość, wzmacnia uwagę i niebiańskie uczucia, ukazuje nowe uroki Królestwa i czyni podatnym na wyższą wiedzę”¹¹.

1. Co jest najcudowniejszym stanem w świecie istnienia? _____
2. Co oznacza zwrot „stan modlitwy”? _____
_____
_____
3. Wymień kilka stanów wywołanych przez modlitwę: _____
_____
_____
4. Przejrzyj raz jeszcze cytaty, które studiowałeś w tych kilku rozdziałach i napisz pięć zdań na temat istoty modlitwy.
  - Modlitwa jest _____
  - Modlitwa jest _____
  - Modlitwa jest _____
  - Modlitwa jest _____
  - Modlitwa jest _____

ROZDZIAŁ 6

Przeczytaj następujące słowa Bahá’u’lláha i rozważ je:

„Intonuj, o Mój sługo, wersety otrzymane od Boga, tak jak intonują je ci, którzy są blisko Niego, aby słodycz twej melodii rozpalila twoją własną duszę i przyciągnęła serca wszystkich ludzi. Gdy ktoś recytuje w zaciszu swej komnaty wersety objawione przez Boga, anioły–wysłannicy Wszechmogącego zanoszą w dal woń słów wypowiedzianych jego ustami, wprawiając w drżenie serce każdego prawego człowieka. Nawet jeśli z początku będzie on nieświadomy działania zesłanej mu łaski, to jednak, wcześniej czy później, wywrze ona wpływ na jego duszę. W taki

oto sposób zostały postanowione tajemnice Objawienia Bożego, mocą Woli Tego, który jest Źródłem siły i mądrości”¹².

1. Co oznacza słowo „intonować”? _____
_____
2. Jak powinniśmy intonować słowa Boga? _____
_____
_____
3. Co oznacza słowo „recytować”? _____
_____
4. Co oznacza słowo „zanosić w dal”? _____
_____
5. Jaki wpływ będzie miała na nasze własne dusze słodycz naszej melodii? _____
_____
6. Jaki wpływ będzie miała słodycz naszej melodii na serca innych? _____
_____
_____

ROZDZIAŁ 7

Naucz się na pamięć następujących dwóch fragmentów modlitwy objawionej przez Bahá'u'lláha:

„O Boże, mój Boże! Nie zważaj na moje nadzieje i moje poczynania, lecz miej wzgląd na swoją wolę, która ogarnęła niebiosy i ziemię. Na Twoje Największe Imię, o Ty, Panie wszystkich narodów! Pragnę jedynie tego, czego Ty pragniesz, i kocham jedynie to, co Ty kochasz”¹³.

„Zbyt wysoko jesteś, aby wysławianie tych, którzy są blisko Ciebie, mogło wznieść się do nieba Twojej bliskości i aby ptaki serc tych, którzy są Ci oddani, dotarły do wrót Twoich bram. Daję świadectwo, żeś uświęcony jest ponad wszelkie przymioty i święty ponad wszelkie imiona. Nie ma innego Boga poza Tobą, Najwznioślejszym i Najchwalebniejszym”¹⁴.

ROZDZIAŁ 8

‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Należy słudze modlić się i szukać pomocy u Boga oraz błagać i prosić o Jego wsparcie. Tak przystoi pozycji służebności, a Pan zarządzi to, czego zapragnie w zgodzie ze swoją doskonałą mądrością”¹⁵.

I wyjaśnia:

„Duch ma wpływ; modlitwa ma efekt duchowy. Dlatego modlimy się: »Boże, uzdrów tego chorego!«. Być może Bóg odpowie. Czy ma znaczenie, kto się modli? Bóg odpowie na modlitwy każdego sługi, o ile sługa modli się usilnie. Jego miłosierdzie jest ogromne, bezgraniczne. Odpowiada na modlitwy wszystkich sług swoich. Odpowiada na modlitwę rośliny. Możliwe, że roślina modli się: »O Boże! Ześlij mi deszcz!«. Bóg odpowiada na modlitwę i roślina rośnie. Bóg odpowie każdemu”¹⁶.

Naturalnym jest, iż w naszych modlitwach prosimy Boga, aby spełnił nasze potrzeby. Tak modlimy się o nasze zdrowie i o zdrowie naszych bliskich, modlimy się o postęp duchowy i materialny naszych rodzin i modlimy się o przewodnictwo. Prosimy o siłę, o wiarę, o umocnienie na ścieżce służby. Modląc się do Boga, powinniśmy oczywiście pamiętać, że naszym celem w życiu jest dostroić naszą wolę do Jego Woli. Musimy zatem modlić się, aby stała się Jego Wola i być gotowymi jej się poddać. Jeśli nauczycie się na pamięć następujących słów ‘Abdu’l-Bahy, staną się one dla was źródłem radości i zapewnienia w każdym czasie:

„O ty, który zwracasz swą twarz ku Bogu! Zamknij swe oczy na wszystkie inne rzeczy i otwórz je na krainę Wszechchwalebnego. Proś o to, czegokolwiek pragniesz jedynie Jego samego; szukaj tego, czegokolwiek szukasz jedynie u Niego samego. Jednym spojrzeniem daje On sto tysięcy nadziei, jednym wejrzeniem leczy On sto tysięcy nieuleczalnych chorób, jednym skinieniem kładzie On balsam na każdą ranę, jednym rzutem oka uwalnia On serca z kajdanów bólu. On czyni tak, jak czyni, a jaką my mamy ucieczkę? Wypełnia On swoją Wolę, zarządza to, co Mu jest miłe. Lepiej więc Tobie schylić głowę w pokorze i położyć zaufanie we Wszechmiłosiernym Panu”¹⁷.

ROZDZIAŁ 9

Ze wszystkiego, co do tej pory studiowaliśmy wyraźnie wynika, iż zwracanie się do Boga w modlitwie jest zasadniczym wymaganie życia duchowego. Jakże wspaniałe jest modlenie się do Boga zaraz po przebudzeniu i w nocy przed pójściem spać. Czas, jaki codziennie poświęcamy modlitwie i liczba modlitw, które odmawiamy, zależy od naszych potrzeb i duchowego pragnienia. Na każdą okoliczność możemy wybrać spośród wielu modlitw objawionych przez Bahá’u’lláha, Bába i ‘Abdu’l-Bahę. Bahá’u’lláh objawił także trzy codzienne modlitwy obowiązkowe. Shoghi Effendi mówi:

„Są trzy codzienne modlitwy obowiązkowe. Najkrótsza składa się z jednego wersetu, który powinien być odmawiany raz na dwadzieścia cztery godziny

w południe. Modlitwa średnia, która zaczyna się słowami »Bóg świadczy, iż nie ma innego Boga poza Nim« powinna być odmawiana trzy razy dziennie: rano, w południe i wieczorem. Tej modlitwie towarzyszą pewne fizyczne czynności i gesty. Modlitwa długa, która jest najbardziej złożona ze wszystkich trzech, powinna być odmawiana raz na dobę, w dowolnym czasie, jaki odpowiada danej osobie.

Wierzący ma całkowitą swobodę wyboru jednej z tych trzech modlitw, jednak zobowiązany jest odmówić codziennie jedną z nich, zgodnie z załączonymi do niej szczegółowymi instrukcjami”¹⁸.

i dalej:

„Te codzienne modlitwy obowiązkowe oraz niektóre wybrane, takie jak Długa modlitwa o uzdrowienie czy Tablica Aḥmada zostały obdarzone przez Bahá'u'lláha wyjątkową mocą i znaczeniem i dlatego powinny być uznane za takowe i odmawiane przez wiernych z niezachwianą wiarą i ufnością, że dzięki nim mogą wejść w znacznie bliższą komunię z Bogiem i pełniej utożsamiać się z Jego prawami i przykazaniami”¹⁹.

Trzy modlitwy obowiązkowe objawione przez Bahá'u'lláha odmawiane są indywidualnie. W wierze bahá'í nie istnieje modlitwa zbiorowa, podczas której dzienna modlitwa obowiązkowa odmawiana jest w grupie według pewnego rytuału. Modlitwa za zmarłych jest jedyną modlitwą zbiorową zalecaną przez bahaickie prawo. Powinna być ona odmówiona przed pochówkiem przez jedną z obecnych osób, podczas gdy pozostali stoją w milczeniu.

1. Co oznacza słowo „obowiązkowy”? _____
_____
2. Ile codziennych modlitw obowiązkowych objawił Bahá'u'lláh? _____
_____
3. Czy musimy codziennie odmawiać wszystkie trzy modlitwy? _____
4. Jeśli wybierzemy długą modlitwę obowiązkową, to ile razy dziennie powinniśmy ją odmawiać? _____
5. Ile razy odmawiamy średnią modlitwę obowiązkową, jeśli ją wybierzemy? _____
6. Ile razy odmawiamy krótką modlitwę obowiązkową, jeśli ją wybierzemy? _____
7. Wymień kilka modlitw, które mają szczególną moc: _____
_____
_____

8. Zapamiętaj krótką modlitwę obowiązkową, jeśli jeszcze tego nie zrobiłeś:

„Daję świadectwo, o mój Boże, że stworzyłeś mnie, abym Cię znał i wielbił. Świadczę w tej chwili o mojej bezsilności a Twojej mocy, o mym ubóstwie a Twoim bogactwie.

Nie ma innego Boga poza Tobą, Pomocą w Niebezpieczeństwie, Samoistnym”²⁰.

9. Czemu dajemy świadectwo w tej modlitwie? _____

_____

_____

_____

ROZDZIAŁ 10

Powinniśmy pamiętać, że oprócz błogosławieństw, które otrzymujemy dzięki posłuszeństwu wobec prawa modlitwy obowiązkowej i pożywieniu, jakie dostajemy, indywidualnie odmawiając inne modlitwy, nasze dusze się unoszą, kiedy słyszymy modlitwy odmawiane na dużych czy małych spotkaniach. Bahá'u'lláh mówi nam:

„Spotykajcie się w najwyższej radości i braterstwie i odmawiajcie wersety objawione przez miłosiernego Pana. Dzięki temu w waszych wewnętrznych istotach otworzą się drzwi prawdziwej wiedzy, a wówczas poczujecie, jak na wasze dusze sływa dar wytrwałości, a promienna radość wypełnia wasze serca”²¹.

Wszyscy czerpiemy ogromną radość z wiedzy o tym, iż na całym świecie tysiącami mnożą się spotkania modlitewne, na których zbierają się przyjaciele i sąsiedzi, aby obcować z Bogiem. Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze:

„Spotkania modlitewne są okazjami, na których każda dusza może się pojawić, chłonąć niebiańskie aromaty, doświadczyć słodyczy modlitwy, medytować nad Słowem Twórczym, być niesiona na skrzydłach ducha i obcować z jedynym Ukochanym. Rodzą się uczucia braterstwa i wspólnej sprawy, a w szczególności w rozmowach wywyższonych duchowo, które naturalnie się wywiązują w takich okolicznościach i poprzez które „miasto ludzkiego serca” może zostać otwarte”²².

Kiedy czujemy poruszenie do modlitwy, czekamy przez chwilę w ciszy, aby oczyścić nasz umysł z rzeczy tego świata. W czasie modlitwy skupiamy nasze myśli na Bogu. Po odmówieniu modlitw pozostajemy w ciszy przez jakiś czas i nie przechodzimy raptownie do innej czynności. To samo, kiedy na spotkaniu słuchamy modlitw odmawianych przez innych. W takich sytuacjach utrzymujemy postawę modlitewną i słuchamy uważnie słów tak, jakbyśmy to my je recytowali.

1. W jakim duchu powinniśmy się spotykać, recytując wersety Boga? _____

_____

2. Jaki efekt przyniesie to, że się zbierzemy, aby recytować wersety Boga? _____
 _____
 _____
3. Spotkania modlitewne są okazjami, na których każda dusza może
- _____ ,
  - _____ ,
  - _____ ,
  - _____ ,
  - _____ , i
  - _____ .
4. Jakie uczucia się rodzą podczas spotkań modlitewnych? _____
 _____
5. Jaki jest efekt rozmów wywyższonych duchowo, które naturalnie się wywiązują podczas spotkań modlitewnych? _____
 _____
6. Napisz kilka słów na temat pełnej szacunku postawy, którą powinniśmy okazywać podczas modlitwy czy to sami, czy podczas spotkania.
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

ROZDZIAŁ 11

Pierwsza część tej książki skupiała się na codziennym nawyku czytania fragmentów z Pism i rozmyślenia nad ich znaczeniem. Zastanowiłeś się nad tym, jak ważna jest modlitwa i w wyniku tego wzmocniłeś nawyk codziennej modlitwy. Poprzedni rozdział uświadomił ci,

jak istotna jest modlitwa wspólnotowa. Wszystko, co do tej pory przestudiowałeś, przygotowało cię – jeśli chcesz – do podjęcia pierwszego działania na ścieżce służby: zorganizowania spotkania modlitewnego.

Podjmując pierwszy krok, być może zechcesz nauczyć się na pamięć kilku modlitw i znaleźć okazję, aby podzielić się nimi z przyjaciółmi. W tym samym czasie, możesz się upewnić, że weźmiesz udział w przynajmniej jednym spotkaniu modlitewnym w swojej wspólnocie i będziesz je entuzjastycznie wspierał. W końcu możesz postanowić, żeby samemu zorganizować spotkanie modlitewne i zaprosić swoich przyjaciół, rodzinę i sąsiadów, żeby się regularnie spotykać na modlitwę i towarzysko. Często dwóch czy trzech uczestników tego kursu wspólnie rozpoczyna takie spotkanie modlitewne.

Jak zapewne możesz sobie wyobrazić, nie ma przepisu na to, jak należy zorganizować spotkanie modlitewne. Jest to jednak z pewnością spotkanie przyjaciół, podczas którego odmawia się modlitwy, czyta fragmenty z Pism i podejmuje podnoszące na duchu rozmowy – wszystko w wyraźnej duchowej atmosferze. Czy możesz napisać kilka słów o każdym z poniższych pojęć w kontekście organizowania spotkania modlitewnego?

zapraszanie z życzliwością i uprzejmością: _____

---

tworzenie przyjaznej atmosfery: _____

---

utrzymywanie atmosfery czci: _____

---

wspieranie radosnego braterstwa: _____

---

zachęcanie do podnoszących na duchu rozmów: _____

PRZYPISY

1. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2019, 43:4.
2. Bahá'u'lláh, w: *Trustworthiness: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (London: Bahá'í Publishing Trust, 1987), nr 21, str. 5.
3. Bahá'u'lláh, *Wołanie Boskiego Ukochanego: Wybrane mistyczne dzieła Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2020, 2.43.
4. Z przemówienia z 5 maja 1912 r. opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), str. 127.
5. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá'í, 2018, arab. 13.
6. Z listu z 8 grudnia 1935 r. napisanego w imieniu Shoghiiego Effendiego, opublikowanego w: *Prayer and Devotional Life: A Compilation of Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá and the Letters of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2019), nr 71, str. 31.
7. 'Abdu'l-Bahá, cytowany przez J. E. Esslemonta, *Bahá'u'lláh and the New Era: An Introduction to the Bahá'í Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2017 printing), str. 106.
8. Ibid.
9. Bahá'u'lláh, w: *Modlitwy Bahá'í*, Wydawnictwo Bahá'í, 2017, 3:2.
10. Ibid., 3:8.
11. 'Abdu'l-Bahá, cytowany w: *Star of the West*, tom 8, nr. 4 (17 maja 1917r.), str. 41.
12. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2019, 136:2; patrz też: *Modlitwy Bahá'í*.
13. Bahá'u'lláh, w: *Modlitwy Bahá'í*, 3:4.
14. Ibid., 3:18.
15. 'Abdu'l-Bahá, w: *Prayer and Devotional Life*, nr 24, str. 7.
16. Przemówienie 'Abdu'l-Bahy z 5 sierpnia 1912 r., opublikowane w: *The Promulgation of Universal Peace*, str. 345.

17. *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2010, 2015 printing), nr 22.1, str. 75–76.
18. Z listu z 10 stycznia 1936 r. napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego, opublikowanego w: *Modlitwy Bahá'í*, 1:3.
19. Z listu z 10 stycznia 1936 r. napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego, cytowanego w: *Modlitwy Bahá'í*, str. 295.
20. Bahá'u'lláh, w: *Modlitwy Bahá'í*, 1:1-1:2.
21. Bahá'u'lláh, w: *Prayer and Devotional Life*, nr 68, str. 29.
22. Z przesłania z 29 grudnia 2015 r., opublikowanego w: *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017), nr. 35.49, str. 232.

Życie i śmierć

Cel

Zrozumienie, że życie to nie zmiany
i przypadki tego świata,
i że jego prawdziwe znaczenie
polega na rozwoju duszy.

ROZDZIAŁ 1

Dusza ludzka wywyższona jest ponad materię i świat fizyczny. W jednym ze swoich przemówień ‘Abdu’l-Bahá wyjaśnia:

„(...) materia składa się z atomów; kiedy atomy zaczynają się rozdzielać, następuje początek rozkładu, który prowadzi do tego, co nazywamy śmiercią. (...)

Z duszą dzieje się inaczej. Dusza nie jest kompozycją elementów; nie jest złożona z wielkiej liczby atomów, ale z jedynej, niepodzielnej substancji i dlatego jest wieczna. Jest zupełnie innego rodzaju niż stworzenia świata fizycznego; jest nieśmiertelna!”¹

1. Co oznacza „składać się”? _____
2. Czy dusza ludzka składa się z różnych elementów tak jak ciało materialne? _____
3. Czy dusza ludzka jest bytem fizycznym? _____

ROZDZIAŁ 2

List napisany w imieniu Strażnika mówi, iż „dusza człowieka powstaje w momencie poczęcia”². Odpowiadając na pytanie dotyczące znaczenia „poczęcia”, Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze:

„W Pismach Bahá’í nie znaleziono niczego, co precyzyjnie definiowałoby biologiczny moment i właściwości wydarzenia opisanego jako „poczęcie”. Użycie tego terminu w kontekście medycznym też wydaje się nieprecyzyjne. Jeden sposób rozumienia poczęcia jest taki, iż dzieje się ono w tej samej chwili, co zapłodnienie; a inny, że ma to miejsce po zapłodnieniu i zagnieżdżeniu, czyli na początku ciąży. Nie jest zatem wiadomo, kiedy następuje połączenie duszy z materialnym ciałem i te kwestie mogą być niemożliwe do wyjaśnienia przez ludzką myśl czy badania, ponieważ odnoszą się do tajemnic świata duchowego oraz natury samej duszy”³.

1. Kiedy powstaje dusza ludzka? _____
_____
2. Czy pojęcie „poczęcia” opisuje precyzyjny biologiczny moment? _____

ROZDZIAŁ 3

Związek pomiędzy duszą a ciałem nie jest materialny; dusza nie wchodzi ani nie opuszcza ciała, nie zajmuje przestrzeni fizycznej. Jej związek z ciałem jest podobny do związku światła z lustrem, które je odbija. Światło, które pojawia się w lustrze nie znajduje się w jego wnętrzu. Podobnie, dusza nie zamieszkuje wewnątrz ciała. ‘Abdu’l-Bahá wyjaśnia, że

„obdarzona rozumem dusza, czyli duch ludzki, nie zstępuje do ciała, to znaczy, nie wchodzi do niego, gdyż wchodzenie i schodzenie są cechami charakterystycznymi ciała, a obdarzona rozumem dusza jest od nich wolna. Duch nigdy nie wchodził do ciała, więc opuszczając je, nie potrzebuje miejsca zamieszkania. Duch ma taki związek z ciałem, jak światło ze zwierciadłem. Gdy zwierciadło jest czyste i doskonałe, pojawia się w nim światło lampy, a gdy zwierciadło pokrywa się kurzem lub tłucze się, światło zaniknie”⁴.

1. Uzupełnij puste miejsca w poniższych zdaniach.

- a. Obdarzona rozumem dusza, czyli _____, nie zstępuje do ciała, to znaczy, nie _____.
- b. Obdarzona _____, czyli duch ludzki, nie zstępuje do ciała, gdyż wchodzenie i schodzenie są _____, a obdarzona rozumem dusza jest _____.
- c. Duch nigdy _____, więc opuszczając je, _____.
- d. Duch ma taki związek z ciałem, jak _____.
- e. Gdy zwierciadło jest czyste i doskonałe, pojawia się w nim _____.
- f. Gdy zwierciadło pokrywa się kurzem lub tłucze się, _____.

2. Na podstawie tego, co przestudiowaliśmy do tej pory, zdecyduj, czy następujące zdania są prawdziwe:

- _____ Dusza nie należy do świata fizycznego.
- _____ Dusza znajduje się w ciele.
- _____ Ciało jest właścicielem duszy.
- _____ Dusza jest nieśmiertelna.
- _____ Człowiek ma swój początek wtedy, gdy dusza łączy się z embrionem.
- _____ Życie zaczyna się, kiedy człowiek rodzi się na tym świecie.
- _____ Materialna egzystencja człowieka trwa po śmierci.
- _____ Życie jest tym, co przydarza się nam każdego dnia.

3. Przy użyciu metafory światła i lustra opisz związek pomiędzy duszą a ciałem: _____

_____
_____

ROZDZIAŁ 4

Pomiędzy duszą a ciałem, które tworzą razem istotę ludzką, istnieje bardzo szczególny związek. Związek ten trwa jedynie w czasie ziemskiego życia. Kiedy ich połączenie się kończy, każde z nich powraca tam, skąd pochodzi – ciało do świata prochu, a dusza do duchowych światów Boga, gdzie rozwija się dalej. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Duch ludzki ma początek, lecz nie ma końca, trwa on wiecznie”⁵.

W jednym ze swoich przemówień wyjaśnia:

„Duch nie potrzebuje ciała, ale ciało potrzebuje ducha, bo bez niego traci życie. Dusza może żyć bez ciała, ale ciało bez duszy ginie”⁶.

A Strażnik tłumaczy:

„Jeśli chodzi o duszę człowieka: zgodnie z naukami bahaickimi ludzka dusza ma początek wraz z powstaniem ludzkiego embrionu i po odłączeniu od ciała nadal się rozwija, przechodząc przez niekończące się stadia istnienia. Jej rozwój jest zatem nieskończony”⁷.

1. Pamiętając o powyższych cytatach, odpowiedz na następujące pytania:
  - a. Czy ciało potrzebuje duszy? _____
  - b. Czy dusza potrzebuje ciała? _____
  - c. Co się dzieje ze związkiem pomiędzy ciałem a duszą, kiedy umieramy? _____
_____
  - d. Co się dzieje z duszą po śmierci? _____
_____
  - e. Jak długo trwa rozwój duszy? _____
_____
  - f. Kiedy kończy się życie? _____
_____

2. Zdecyduj, które z następujących zdań są zgodne z tym, co studiowałeś w tych rozdziałach:

_____ Śmierć jest karą.

- _____ Związek pomiędzy ciałem a duszą trwa jedynie w okresie życia na ziemi.
- _____ Ciało jest zdolne do wiecznego rozwoju.
- _____ Dusza będzie się rozwijać wiecznie.
- _____ Śmierć jest końcem życia.
- _____ Kiedy nasze ciała powstaną z grobów, nastąpi dzień sądu.
- _____ Po śmierci dusza ma więcej wolności niż miała wcześniej.
- _____ Życie kończy się śmiercią.
- _____ Powinniśmy obawiać się śmierci.
- _____ Dusza potrzebuje pożywienia, ubrania, odpoczynku i rekreacji.
- _____ Dusza męczy się, kiedy ciało zużywa swoją energię.
- _____ Choroba czy też osłabienie ciała nie mają wpływu na duszę.
- _____ Istota ludzka będzie przejawiała fizyczne potrzeby po śmierci.

ROZDZIAŁ 5

Stwierdziliśmy, iż dusza nie zajmuje fizycznego miejsca ani nie funkcjonuje zgodnie z prawami natury tak, jak byty materialne. Dusza wywiera wpływ na świat za pośrednictwem ciała, lecz nie jest to jedyny sposób, w który dusza realizuje swoje zdolności. Bahá'u'lláh oświadcza:

„Zaprawdę, powiadam, ludzka dusza jest wzniosła ponad wszelki ruch do przodu i cofanie. Jest nieruchoma, a jednak się wzbija; posuwa się, lecz trwa bez ruchu”⁸.

A ‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„Wiedźcie, że siła i moc pojmowania ducha ludzkiego są dwojakie, czyli że postrzegają i działają dwoma różnymi sposobami. Pierwszym sposobem jest postrzeganie przez narządy i organy. Tak więc, oko widzi, ucho słyszy, język mówi. (...)

„Drugim sposobem jest objawienie czynności ducha bez pomocy narządów i organów”⁹.

1. Uzupełnij luki w poniższych zdaniach:

- a. Ludzka dusza jest wzniosła ponad wszelki _____
i _____ .
- b. Jest _____ , a jednak się _____ .
- c. _____ się, lecz trwa _____ .

2. Opisz dwa sposoby, poprzez które dusza postrzega i wywiera wpływ na ten świat: ___
-
-
-
3. Czy możesz podać przykłady wpływu i działania duszy bez narządów ciała?
-
-
-
-

ROZDZIAŁ 6

Przeczytajcie teraz następujący fragment z Pism Bahá'u'lláha, mając na uwadze to, co omawiały poprzednie rozdziały:

„Wiedz, iż dusza człowieka jest ponad wszelkie niedomagania ciała i umysłu, i jest od nich niezależna. Fakt, iż chora osoba wykazuje objawy słabości, to wynik przeszkód, jakie przegradzają jej duszę od ciała, bowiem duszy jako takiej nie tyka żadna fizyczna dolegliwość. Pomyśl o świetle lampy. Wprawdzie jakiś zewnętrzny przedmiot może zaćmić jej blask, jednak światło samo w sobie świeci dalej z niezmnieszoną mocą. W podobny sposób każde schorzenie, jakie nawiedza ciało człowieka, jest dla duszy zawadą, która uniemożliwia jej objawianie swej immanentnej mocy i potęgi. Kiedy jednak opuści ona ciało, ujawni taką wyższość i odsłoni taki wpływ, iż nie będzie mogła się z nią równać żadna siła na ziemi. Każda nieskalana, każda czysta i uświęcona dusza obdarzona zostanie ogromną mocą i nie będzie się posiadać z ogromnej radości”¹⁰.

1. Wyjaśnij własnymi słowami, w jaki sposób niedomagania ciała i umysłu nie mają wpływu na duszę i co ujawni ona po opuszczeniu ciała.
-
-
-
-
-
-
-
-
-
2. Czy utrzymamy swoją indywidualność po śmierci naszych fizycznych ciał? _____

ROZDZIAŁ 7

Bahá'u'lláh mówi:

„Przejdźmy teraz do twojego pytania dotyczącego duszy człowieka i jej przetrwania po śmierci. Wiedz prawdziwie, iż dusza po odłączeniu od ciała będzie dalej czyniła postępy, póki nie osiągnie obecności Boga, w stanie i w warunkach, na jakie nie mogą wpłynąć ani bieg wieków i stuleci, ani też zmiany i przypadki tego świata. Będzie trwała tak długo, jak Królestwo Boga, Jego supremacja, Jego władza i potęga trwać będą. Objawi znaki Boga oraz Jego atrybuty, odsłoni Jego dobroć oraz szczodrość”¹¹.

1. Jak długo dusza będzie dalej czyniła postępy? _____
_____
2. W jakim stanie dusza będzie kontynuowała swoją wieczną podróż do obecności Boga?
_____
_____
_____
_____
3. Jakie przymioty i znaki objawi dusza w tym stanie? _____
_____
_____
4. Na podstawie tego, co do tej pory rozważaliśmy, zdecyduj czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:

_____ Królestwo Boga będzie trwało wiecznie.
_____ Dusza obdarzona jest zdolnością przejawiania przymiotów Boga.
_____ Modlitwy, które odmawiamy za zmarłych, nie mają wpływu na postęp ich duszy.
_____ Dusza nigdy nie przestaje istnieć.

ROZDZIAŁ 8

Bahá'u'lláh oświadcza:

„Wiedz, iż każde słyszające ucho, jeśli tylko utrzymywać je w czystości i nieskalaniu, musi we wszystkich chwilach i ze wszystkich stron słyszeć głos wypowiadający te oto święte słowa: »Zaprawdę, do Boga należymy, i zaprawdę, do Niego powrócimy!«. Tajemnice fizycznej śmierci człowieka i jego powrotu nie zostały wyjawione i w dalszym ciągu pozostają nieznane. (...)

Śmierć ofiarowuje każdemu ufnemu wiernemu kielich będący zaprawdę życiem; raczy weselem i jest posłanką radości; przyznaje dar wiecznotrwałego życia.

Co się tyczy ludzi, którzy skosztowali owocu doczesnej egzystencji, czyli uznali jednego Boga prawdziwego – wyniesiona niechaj będzie Jego chwała – to ich przyszłe życie będzie takie, iż nie jesteśmy w stanie go opisać. Wiedza o nim spoczywa u Boga, Pana wszystkich światów”¹².

„O Synu Najwyższego! Śmierć przeznaczyłem dla ciebie jako radosną nowinę; czemu się smucisz z jej przyczyny? Światło stworzyłem, by cię oświecać; czemu się przed nim zasłaniasz?”¹³

1. Które z poniższych zdań są prawdziwe?

Dusza ludzka pochodzi od Boga i do Niego powróci.

Cała wiedza o życiu po śmierci należy do Boga.

Dla ufnego wiernego śmierć jest życiem.

Śmierć jest posłanką radości.

Tajemnice śmierci są wszystkim znane.

Powinniśmy doceniać dary życia, lecz nie bać się śmierci, ponieważ śmierć jest radosną nowiną.

Nie jest ważne, byśmy wiedzieli o życiu po śmierci.

2. Biorąc pod uwagę to, co rozważaliśmy w tych rozdziałach, napisz teraz krótki akapit o życiu, śmierci, ciele i duszy.

ROZDZIAŁ 9

‘Abdu’l-Bahá tłumaczy:

„Na początku swego życia, człowiek przebywał w łonie matki, gdzie rozwinął zdolności i zalety potrzebne, by przejść do tego świata. W tamtym świecie zdobył siły niezbędne dla tego świata. W tym świecie potrzebował oczu – otrzymał je w świecie łona matki. W tym świecie potrzebował uszu – otrzymał je tam. Wszystkie moce potrzebne w tym świecie zdobył w świecie łona. W tamtym świecie przygotował się na ten świat, a kiedy przyszedł na ten świat, zobaczył, że posiada wszystkie wymagane siły oraz że zdobył w tamtym świecie wszystkie kończyny i organy konieczne do tego życia. Zatem w tym świecie musi się przygotować na kolejny świat. To, czego będzie potrzebował w świecie Królestwa, musi zdobyć i przygotować tutaj. Tak jak będąc w łonie matki nabył sił potrzebnych w tym świecie, podobnie na tym świecie musi osiągnąć to, czego będzie potrzebował w świecie Królestwa czyli wszystkie moce niebiańskie”¹⁴.

1. Zdecyduj, czy następujące zdania są prawdziwe:

_____ Wszystkie potrzebne na tym świecie moce nabywane są w świecie łona matki.

_____ Nie ma potrzeby przygotowywania się do życia w przyszłym świecie.

_____ To, czego będziemy potrzebować w świecie Królestwa, możemy tam otrzymać.

_____ Celem tego życia jest nabycie zdolności niezbędnych do życia w przyszłym świecie.

_____ Prawdziwe życie zaczyna się wtedy, kiedy umieramy i przechodzimy do Królestwa Boskiego.

_____ Prawdziwe życie zaczyna się na tym świecie i trwa nadal po fizycznej śmierci.

2. Wymień kilka zdolności, które otrzymuje istota ludzka w świecie łona matki _____

_____
_____

3. Jakie zdolności do życia po śmierci powinniśmy nabyć tutaj? _____

_____
_____

ROZDZIAŁ 10

Bahá’u’lláh mówi:

„Cały obowiązek człowieka w tym Dniu polega na uzyskaniu tej części potoku łask, jaką Bóg na niego wylewa. Niech zatem nikt nie zważa na duży czy mały rozmiar

naczynia. Porcja jednych może się zmieścić w dłoni, innych wypełnić kubek, a jeszcze innych – nawet misę”¹⁵.

1. Mając na uwadze powyższy cytat, odpowiedz na następujące pytania:
  - a. Jaki jest obowiązek człowieka w tym Dniu? _____
_____
  - b. Wymień niektóre z błogosławieństw, które otrzymałeś od Boga. _____
_____
_____
  - c. Do czego odnosi się słowo „naczynie” w powyższym cytacie? _____
_____
  - d. Dlaczego mamy nie zważać na „duży czy mały” rozmiar zdolności, którymi zostaliśmy obdarzeni? _____
_____
_____
_____
  - e. Wymień niektóre rzeczy, które powstrzymują nas od otrzymywania naszej części łask Boga. _____
_____
_____
_____

2. Które z poniższych zdań są prawdziwe?
  - _____ „Duży czy mały” rozmiar naszych zdolności odnosi się do naszej inteligencji.
  - _____ Aby służyć Bogu, musimy zapomnieć o naszych słabościach i złożyć w Nim całe nasze zaufanie.
  - _____ Jeśli na tym świecie nie rozwiniemy w sobie zdolności, którymi obdarzył nas Bóg, nasze dusze będą słabe, gdy pojawimy się w następnym świecie.

ROZDZIAŁ 11

Bahá'u'lláh mówi:

„Pytasz mnie o naturę duszy. Wiedz zaprawdę, iż dusza to znak Boga, niebiański klejnot takiego rodzaju, że jego rzeczywistości nie udało się pojąć najbardziej nawet uczonym spośród ludzi, a na rozwiązanie jego tajemnic nie może liczyć żaden, choćby najbystrzejszy, umysł. Spośród wszystkich stworzonych rzeczy jest

ona tą najpierwszą, która obwieszcza znakomitość Stwórcy, pierwszą, która rozpoznaje Jego chwałę, trzyma się Jego prawdy i w holdzie oddaje Mu pokłon”¹⁶.

1. Uzupełnij wolne miejsca w następujących zdaniach:
  - a. Dusza to _____ Boga.
  - b. Dusza to _____ takiego rodzaju, że jego _____ nie udało się pojąć najbardziej nawet uczonym spośród ludzi, a na rozwiązanie jego _____ nie może liczyć żaden, choćby _____ .
  - c. Dusza jest tą _____, która obwieszcza _____ .
  - d. Dusza jest tą najpierwszą, która _____ Jego chwałę.
  - e. Dusza jest tą najpierwszą, która _____ Jego prawdy.
  - f. Dusza jest tą najpierwszą, która _____ Bogu pokłon.
2. Które z poniższych stwierdzeń są prawdziwe?

_____ „Rozwiązać tajemnicę” oznacza dowiedzieć się.

_____ Spośród wszystkich stworzonych rzeczy, ludzki mózg pierwszy rozpoznaje Boga.

_____ „Bystry” oznacza inteligentny.

_____ Uczona osoba rozumie tajemnicę duszy.

_____ Jedynie wielcy filozofowie mogą obwieścić znakomitość Boga.

_____ Myślenie o duszy nie jest konieczne, gdyż nigdy nie będziemy w stanie jej zrozumieć.

ROZDZIAŁ 12

Bahá'u'lláh mówi:

„Jesteście jak ptak, który z całą siłą swoich silnych skrzydeł przesywa bezmiar niebios pełen doskonałej, radosnej pewności, aż zmuszony koniecznością zaspokojenia głodu sfruwa chciwie do wody i gliny ziemi w dole i zaplątawszy się w sieć swoich pragnień, nie może już podjąć stąd lotu do sfer, z których przyleciał. Ponieważ nie jest w stanie zrzucić z siebie brzemienia, które ciąży na jego zabrudzonych skrzydłach, ten ptak, jak dotąd mieszkaniec niebios, nie ma innego wyjścia, jak tylko szukać mieszkania w prochu. Dlatego, o słudzy Moi, nie kalajcie sobie skrzydeł gliną krnąbrności i próżnych pragnień; nie pozwólcie też, by splamiał je kurz zazdrości i nienawiści, żebyście nie stracili możliwości wzbicia się w niebiosa Mojego Boskiego poznania”¹⁷.

1. Uzupełnij poniższe zdania.
- a. Ptak, o którym w tym cytacie mówi Bahá'u'lláh to _____ .
  - b. Ptak ten jest mieszkańcem _____ .
  - c. Jeśli jego skrzydła są zabrudzone, ptak zmuszony jest szukać mieszkania w _____ .
2. Teraz odpowiedz na następujące pytania:
- a. Jak „skrzydła” duszy mogą stać się „zabrudzone”? _____
_____
_____
  - b. Opisz niektóre „ciężary”, które jak „woda i glina ziemi” ciążyą na skrzydłach duszy.
_____
_____
_____
  - c. Co może przeszkodzić nam w ponownym wzbiciu się w niebiosa Boskiego poznania? _____
_____
_____
  - d. Dlaczego dusza mogłaby zamienić swój niebiański dom na pył tego świata? _____
_____
_____
3. Zastanów się, czy następujące zdania są prawdziwe:
- _____ Przywiązanie do ziemskich spraw hamuje nasz duchowy rozwój.
  - _____ Nasze namiętności i pragnienia powstrzymują nas od wznoszenia się w niebiosa Boskiej wiedzy.
  - _____ Zazdrość i nienawiść to wrodzone cechy istoty ludzkiej i nie obciążają one duszy.
  - _____ Możemy pozbyć się ciężarów, które przeszkadzają nam we wzniesieniu się w bezmiar niebios poprzez uniezależnienie się od rzeczy tego świata.
  - _____ Mieszkanie duszy jest w tym świecie.

ROZDZIAŁ 13

Bahá'u'lláh mówi:

„Stworzywszy świat i wszystko, co na nim żyje i oddycha, poprzez bezpośrednie działanie swojej nieskrępowanej i najwyższej Woli zechciał On przyznać człowiekowi jedyne w swoim rodzaju wyróżnienie i wyjątkową zdolność, żeby poznawał Go i miłował – zdolność, którą należy uważać za sprawczy impuls i pierwotny cel, leżący u podstaw całego stworzenia. (...) Na najbardziej wewnętrzną rzeczywistość każdej stworzonej rzeczy zlał On światło jednego ze swoich imion i sprawił, że stała się odbiorcą chwały jednego z Jego przymiotów. Jednak na rzeczywistości człowieka skupił promienie wszystkich swoich imion i przymiotów oraz uczynił go lustrem własnego Ja. Ze wszystkich stworzonych rzeczy jeden tylko człowiek został wybrany do takiej łaski, do takiej trwałej szczodrości”¹⁸.

1. Uzupełnij puste miejsca poniżej.
  - a. Bóg zechciał przyznać człowiekowi jedyne w swoim rodzaju wyróżnienie i wyjątkową zdolność, żeby _____ .
  - b. Na najbardziej wewnętrzną rzeczywistość _____ stworzonej rzeczy Bóg zlał światło _____ i sprawił, że stała się odbiorcą chwały _____ .
  - c. Na rzeczywistości człowieka skupił promienie _____ oraz uczynił go lustrem _____ .

2. A teraz odpowiedz na następujące pytania:
  - a. Wymień kilka przymiotów Boga. _____
_____
_____
  - b. Jakie przymioty Boga może odzwierciedlać dusza ludzka? _____
_____
_____
  - c. W jaki sposób mogą się przejawiać te przymioty? _____
_____
_____
  - d. Do jakiej szczególnej łaski został wybrany człowiek? _____
_____
_____

3. Które z następujących zdań są prawdziwe?

_____ Istota ludzka nie jest odrębna od reszty stworzenia.

_____ Zdolność poznania Boga i miłowania Go jest sprawczym impulsem i pierwotnym celem, leżącym u podstaw całego stworzenia.

_____ Rzeczywistość każdej stworzonej rzeczy przejawia jeden z przymiotów Boga.

_____ Dusza ludzka może odzwierciedlać wszystkie przymioty Boga.

ROZDZIAŁ 14

Bahá'u'lláh mówi:

„Te energie, jakich Słońce Boskiej hojności i Źródło niebieskiego przewodnictwa udzieliło rzeczywistości człowieka, leżą w nim ukryte, podobnie jak płomień jest ukryty w świeczce, a promienie światła potencjalnie istnieją w kaganku. Blask tych energii może zostać zaćmiony przez doczesne pragnienia na podobieństwo światła słonecznego, które może pozostać ukryte pod kurzem i brudem pokrywającym lustro. Ni świeczka, ni kaganek nie zapalą się własnym niewspomożonym wysiłkiem, ani też lustro żadnym sposobem nie uwolni się od brudu na sobie. Jasne jest i oczywiste, że dopóki nie roznieci się ognia, kaganek nigdy nie zaplonie i o ile nie oczyści się brudu z powierzchni zwierciadła, nigdy nie odda ono obrazu słońca ani nie odbije jego światła, ani blasku”¹⁹.

1. Co oznacza zwrot „leżą ukryte”? _____

_____

2. Jakie możliwości leżą ukryte w duszy człowieka? _____

_____

_____

3. Jaki potencjał posiada kaganek? _____

4. Jaki potencjał posiada lustro? _____

5. Co trzeba zrobić z kagankiem, aby mógł on dawać światło? _____

_____

6. Co trzeba zrobić z lustrem, aby odbijało światło? _____

_____

7. Czy kaganek i lustro mogą same objawić swój potencjał? _____

8. Jak możemy odnieść te dwa przykłady do warunków ludzkiej duszy? _____
_____
_____

9. Kto może sprawić, że dusza człowieka objawi swoje możliwości? _____
_____

ROZDZIAŁ 15

Bahá'u'lláh mówi:

„Drzwi do poznania Pradawnego Bytu zawsze były zamknięte przed obliczem ludzi i na zawsze takimi pozostaną. Żaden rozum ludzki nie zyska nigdy wstępu na Jego święty dwór. Na znak miłosierdzia i jako dowód łaskawości objawił On jednak ludziom Słońca swojego Boskiego przewodnictwa, Symbole swej Boskiej jedności i zarządził, że wiedza tych uświęconych Istot ma być identyczna z wiedzą Jego własnego Ja. Ktokolwiek je uzna, uznał Boga. Ktokolwiek usłucha ich wołania, usłuchał Głosu Boga i ktokolwiek da świadectwo prawdzie ich Objawienia, dał świadectwo prawdzie samego Boga. Ktokolwiek się od nich odwróci, odwrócił się od Boga i ktokolwiek nie uwierzy w nie – nie uwierzył w Boga. Każda z nich jest Drogą Boga, łączącą ten świat z królestwami na wysokościach oraz chorągwią Jego Prawdy dla wszystkich w królestwach ziemi i nieba. Są one Objawicielami Boga pośród ludzi, dowodami na Jego Prawdę oraz znakami Jego chwały”²⁰.

1. Mając na uwadze powyższy cytat, odpowiedz na następujące pytania:
  - a. Czy możliwe jest, abyśmy bezpośrednio poznali Boga? _____
  - b. Jak więc możemy poznać Boga? _____
_____
  - c. Wymień kilka Słońc Boskiego przewodnictwa. _____
_____
  - d. Czyjzego Głosu usłuchali ci, którzy posłuchali Objawicieli Bożych? _____
_____
  - e. Od kogo się odwracamy, gdy nie zważamy na wołanie Objawicieli Boga? _____
_____

2. Dokończ następujące zdania:

- a. Drzwi do poznania Pradawnego Bytu zawsze były _____
_____ i na zawsze takimi pozostaną.
- b. Żaden rozum ludzki nie zyska nigdy wstępu na _____ .
- c. Bóg zesłał swoich Objawicieli na znak _____ i jako dowód _____ .
- d. Wiedza Objawicieli Boga jest identyczna z _____
_____ .
- e. Ktokolwiek Ich uznaje _____ .
- f. Ktokolwiek usłucha Ich wołania _____ .
- g. Każda z nich jest Drogą Boga, która _____
_____
_____ .

3. Które z poniższych zdań są prawdziwe?

- _____ Możemy rozwijać się duchowo jedynie dzięki naszym własnym wysiłkom.
- _____ Bóg dał nam umysł i to wystarczy dla naszego rozwoju.
- _____ Będziemy rozwijać się duchowo dzięki rozpoznaniu Objawiciela Boga i nie musimy dokładać już żadnych wysiłków.
- _____ Możemy rozwijać się duchowo dzięki rozpoznaniu Objawiciela Boga i dokładaniu wysiłków, aby żyć zgodnie z Jego naukami.
- _____ Możemy bezpośrednio poznać Boga.
- _____ Istota ludzka może stać się taka jak Bóg.
- _____ Bóg jest wywyższony ponad zrozumienie człowieka.
- _____ Gdy słuchamy słów Objawiciela Boga, słuchamy Głosu Boga.

ROZDZIAŁ 16

Bahá'u'lláh oświadcza:

„Prorocy i Posłańcy Boga zesłani zostali wyłącznie w tym celu, by sprowadzić ludzkość na prostą Drogę Prawdy. Objawienie przez nich przyniesione służy wychowaniu wszystkich ludzi, by w godzinę śmierci w największej czystości i świętości oraz całkowicie odwróceniu od świata mogli oni wznieść się do tronu Najwyższego”²¹.

A w innym fragmencie mówi On:

„Człowiek to największy talizman, ale brak odpowiedniego wychowania odarł go z wrodzonych mu dóbr. Powołany został do istnienia przez słowo wypływające z Bożych ust; następne słowo doprowadziło go do uznania Źródła jego wychowania; kolejne słowo zabezpieczyło jego pozycję i przeznaczenie. Wielka Istota powiada: Postrzegajcie człowieka jako złożę bogate w kamienie szlachetne nieocenionej wartości. Jedynie dobre wychowanie może sprawić, że odsłoni ono swoje skarby, a ludzkość zyska możliwość czerpania z niego pożytku. Ktokolwiek zastanowiłby się nad treściami objawionymi przez Pisma zesłane z nieba świętej Woli Bożej uświadomiłby sobie bez trudu ich cel: doprowadzenie mianowicie do tego, że wszyscy ludzie uważani będą za jedną duszę, tak by na każdym sercu odcisnięta była pieczęć z napisem »Do Boga należeć będzie Królestwo« i by całą ludzkość otoczyła światłość Boskiej szczodroblivości, łaski i litości”²².

1. W jakim celu zostali zesłani Prorocy i Posłańcy Boga? _____
_____
_____
2. Czemu służy objawienie przez Nich przyniesione? _____
_____
_____
3. Co oznacza słowo „talizman”? _____
_____
4. Jakie są skutki braku odpowiedniego wychowania? _____
_____
5. Co może sprawić odpowiednie wychowanie? _____
_____
6. Co jest Źródłem naszego wychowania? _____
7. Co jest naszym przeznaczeniem? _____
_____
8. Jakie „kamienie szlachetne” odkrywa wychowanie? _____
_____
9. Co uświadamiamy sobie, kiedy zastanawiamy się nad Świętymi Pismami? _____
_____

ROZDZIAŁ 17

Bahá'u'lláh mówi:

„Pytałeś Mnie ponadto o stan duszy po tym, gdy odłączyła się już od ciała. Wiedz prawdziwie, że o ile dusza człowieka chodziła drogami Boga, wróci ona na pewno i zostanie zabrana ku chwale Umilowanego. Na Bożą sprawiedliwość! Osiągnie ona stopień, jakiego żadne pióro nie odmaluje ni język nie opisze. Dusza, która pozostała wierna Sprawie Boga i trwała niezachwianie i mocno na Jego Drodze, będzie po swoim wstąpieniu posiadała taką moc, iż wszystkie światy stworzone przez Wszechmocnego będą mogły czerpać z niej korzyść”²³.

1. Dokończ następujące zdania:

- a. O ile dusza chodziła drogami Boga, _____
na pewno i _____.
- b. Osiągnie ona stopień, jakiego _____
_____.
- c. _____, która pozostała _____
i _____ niezachwianie i _____ na _____,
będzie po swoim _____ posiadała taką _____, iż wszystkie
światy _____ przez _____ będą mogły
_____ z niej korzyść.

ROZDZIAŁ 18

Bahá'u'lláh mówi:

„Błogosławiona dusza, która w godzinę swej rozłąki z ciałem uświęcona jest od próżnych wyobrażeń ludzi świata. Dusza taka żyje i postępuje zgodnie z Wolą swojego Stwórcy, i wstępuje do najwyższego raju. Dziewczęta Niebiańskie, mieszkanki najwznioślejszych dworów będą wokół niej krążyć, zaś Prorocy Boga i Jego wybrańcy będą szukali jej towarzystwa. Dusza ta będzie z nimi swobodnie rozmawiała i opowie im, co przeszła na drodze Boga, Pana wszystkich światów”²⁴.

„Winien przebaczać grzesznemu i starać się nie gardzić nigdy jego niskim stanem, nikt bowiem nie wie, jaki będzie jego własny koniec. Jakże często grzesznik w godzinę śmierci docierał do istoty wiary i gorliwie pijąc nieśmiertelny łyk ulatywał do zastępów na wysokościach! Jak często za to pobożny wierny

w godzinę wstępowania swej duszy tak się odmienił, że spadł w najgłębszy ogień!”²⁵.

1. W jakim stanie powinna być dusza, gdy odłącza się od ciała? _____
_____
2. Wymień kilka próżnych wyobrażeń. _____
_____
_____
3. W jakim stanie będzie żyła i postępowała po śmierci dusza uświęcona od próżnych wyobrażeń? _____
_____
_____
4. Z kim będzie obcowała taka dusza? _____
_____
5. Czy taka dusza będzie mogła rozmawiać z Prorokami Boga i Jego wybrańcami? ____
_____
6. Czy z góry wiemy jak i kiedy zakończy się nasze życie? _____
7. Co teraz możemy zrobić, aby zapewnić sobie życie wieczne? _____
_____
_____

ROZDZIAŁ 19

‘Abdu’l-Bahá tłumaczy:

„Ponieważ dusza ludzka po opuszczeniu powłoki materialnej posiada życie wieczne, oczywiste jest, że jak każda istniejąca istota, zdolna jest do czynienia postępów. Dlatego wolno prosić o postęp, przebaczenie, miłosierdzie, dobrodziejstwa i błogosławieństwa dla człowieka po jego śmierci, gdyż istnienie jest zdolne do czynienia postępów. Dlatego w modlitwach Bahá’u’lláha zawarte są prośby o przebaczenie i odpuszczenie grzechów dla zmarłych. Ponieważ na tym świecie ludzie potrzebują Boga, tak samo potrzebować Go będą na tamtym. Stworzenia są zawsze w potrzebie, a Bóg jest absolutnie niezależny czy to na tym świecie, czy też na przyszłym”²⁶.

Dlaczego powinniśmy modlić się za dusze zmarłych?

ROZDZIAŁ 20

‘Abdu’l-Bahá pisze:

„Kiedy dusza ludzka z tej przemijającej sterty pyłu poszybuję i wzniesie się do świata Boga, wtedy opadną zasłony, wyjdą na jaw zasady, jasne się staną wszystkie nieznane wcześniej rzeczy, a ukryte prawdy zostaną zrozumiane.

Rozważ, jak istota ludzka w świecie łona matki miała głuche uszy i ślepe oczy, i niemy język, jak była pozbawiona wszelkiego postrzegania. Lecz kiedy znalazła się poza tym światem ciemności, weszła do tego świata światła, wtedy jej oko zobaczyło, ucho usłyszało, a język przemówił. W ten sam sposób, kiedy pośpieszy z tego śmiertelnego miejsca do Królestwa Boga, wtedy narodzi się w duchu; wtedy oko jej postrzegania się otworzy, ucho jej duszy usłyszy, a wszystkie prawdy, których była wcześniej nieświadoma, staną się jasne i oczywiste”²⁷.

1. Uzupełnij puste miejsca poniżej.

a. Kiedy dusza ludzka poszybuję z tego świata, wtedy

- _____ zasłony,
- _____ zasady,
- _____ wszystkie nieznane wcześniej rzeczy,
- a ukryte prawdy _____.

b. W świecie _____, mieliśmy _____
i _____, i _____; pozbawieni
_____.

- c. Kiedy narodziliśmy się na ten świat, wtedy nasze oko _____ ,
nasze ucho _____ , a nasz język _____ .
- d. W ten sam sposób, kiedy pospieszymy do Królestwa Boga, wtedy _____
się w _____ .
- e. Wtedy oko naszego _____ otworzy się, ucho naszej _____
_____, a wszystkie _____ , których byliśmy
wcześniej nieświadomi, staną się _____ i _____ .
2. Zdecyduj, czy poniższe zdania są prawdziwe:

- _____ Kiedy przebywamy w świecie łona matki, mamy pojęcie o tym świecie.
- _____ Nasz stan po śmierci jest prawdą ukrytą przed nami w tym życiu.
- _____ Zupełnie nowe horyzonty otworzą się przed nami po śmierci.
- _____ Kiedy umieramy, powracamy do tego świata, aby od nowa się narodzić.

ROZDZIAŁ 21

Bahá'u'lláh mówi:

„Teraz odnośnie twojego pytania na temat tego, czy po odłączeniu się od ciała ludzkie dusze zachowują wzajemną świadomość. Wiedz, iż dusze ludu Bahy, które wstąpiły na Purpurową Arkę i na niej zamieszkały, zżyją się ze sobą i będą między nimi bliskie kontakty i osiągną takie zjednoczenie w ich życiu, aspiracjach, celach i dążeniach, iż będą niczym jedna dusza. Zaprawdę, to są ci dobrze poinformowani, ci bystroocy i obdarzeni zrozumieniem. Tak zarządził Ten, który jest Wszechwiedzący, Wszechmądry.

Spośród ludu Bahy, zamieszkującego Bożą Arkę, wszyscy bez wyjątku mają wzajemną wiedzę o swoim stanie i położeniu, i zjednoczeni są więzami bliskości i braterstwa. Z tym, że taki stan nieodzownie zależy od ich wiary i prowadzenia. Ci o tym samym stopniu i poziomie świadomości są wzajem swoich możliwości, swojego charakteru, swych osiągnięć oraz zasług. Natomiast ci na niższym poziomie nie są w stanie adekwatnie zrozumieć pozycji tych, którzy są na bardziej zaawansowanym od nich etapie ani docenić ich zasług. Każdy otrzyma od twojego Pana swoją część. Błogosławiony człowiek, który zwróciwszy twarz w stronę Boga, wędrował wytrwale w miłości do Niego, aż jego dusza wzbija się do lotu ku Bogu, najwyższemu Panu wszystkich i wszystkiego, Najpotężniejszemu, Zawsze Przebaczącemu, Wszechlitościwemu”²⁸.

1. Czy rozpoznamy w kolejnym świecie osoby, które znaliśmy w tym świecie? _____

2. Jak bliskie będą kontakty pomiędzy duszami w następnym świecie? _____
_____
3. Od czego będą zależały różnice i odrębność pomiędzy duszami w następnym świecie?
_____
_____
_____
4. Czy ktokolwiek będzie pozbawiony łaski Boga? _____

ROZDZIAŁ 22

Bahá'u'lláh nawołuje nas:

„O słudzy Moi! Nie martwcie się, jeżeli w tych dniach i na tym ziemskim padole Bóg zarządził i objawił rzeczy sprzeczne z waszymi życzeniami, czekają was bowiem z pewnością dni błogiej radości i niebiańskiej rozkoszy. Odsłonięte zostaną przed waszymi oczyma święte światy pełne duchowej wspaniałości. Za sprawą Jego przeznaczenia w tym i przyszłym świecie korzystać będziecie z ich dobrodziejstw, dzielić ich radości i przypadnie wam w udziale część ich ożywczej łaski. Osiągniecie bez wątpienia każdy z nich”²⁹.

1. Zdecyduj, które z następujących zdań są prawdziwe:
  - _____ Powinniśmy smucić się, gdy sprawy nie układają się po naszej myśli.
  - _____ Wszystko – dobre czy złe – jest zrządzone przez Boga.
  - _____ Dni błogiej radości czekają nas wszystkich.
  - _____ Z pewnością ujrzymy święte światy pełne duchowej wspaniałości.
  - _____ Naszym przeznaczeniem jest korzystać z dobrodziejstw tych świętych światów pełnych duchowej wspaniałości w tym i w przyszłym świecie.
2. Dlaczego nie powinniśmy się smucić, gdy zdarzają się rzeczy sprzeczne z naszymi życzeniami? _____
_____
_____
3. Jaką obietnicę daje nam Bahá'u'lláh w tym cytacie? _____
_____

ROZDZIAŁ 23

W tej części zastanawialiście się nad znaczeniem ludzkiego życia. Nauczyliście się dużo o naturze duszy, celu życia w tym świecie, konieczności rozwijania cech duchowych i obietnicy wiecznego życia, wspaiałego i pełnego radości. W drugiej części książki rozmawialiśmy o dwojakim celu moralnym – czyli o dbaniu o nasz własny rozwój duchowy i intelektualny oraz o przyczynianiu się do przemiany społeczeństwa. Teraz mamy okazję, aby powrócić do tego zagadnienia i zastanowić się nad tym, jak ważne jest poświęcanie uwagi obydwu aspektom tego celu, w świetle spostrzeżeń, które zdobyliście na temat postępu duszy. Dyskusja w waszej grupie na poniższe tematy z pewnością wspomogę wasze rozważania.

1. *Rozwijanie cech duchowych*
2. *Przestrzeganie praw Boga*
3. *Przyczynianie się do dobra rasy ludzkiej*
4. *Podążanie ścieżką służby*

PRZYPISY

1. ‘Abdu’l-Bahá, *Mowy paryskie. Przemówienia wygłoszone przez ‘Abdu’l-Bahę w 1911 roku*, Skonpres, 2011, 29:12-13.
2. Z listu z 1 kwietnia 1946 r. napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego, opublikowanego w *Lights of Guidance: A Bahá’í Reference File* (New Delhi: Bahá’í Publishing Trust, 1988, 2010 printing), nr 1820, str. 537.
3. Z listu z 28 lipca 2016 r. napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości.
4. ‘Abdu’l-Bahá, *Odpowiedzi*, Warszawa, Wydawnictwo Bahá’í w Polsce, 1998, 66:3.
5. Ibid., 38.4.
6. ‘Abdu’l-Bahá, *Mowy paryskie. Przemówienia wygłoszone przez ‘Abdu’l-Bahę w 1911 roku*, 28:16.
7. Z listu z 31 grudnia 1937 r. napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego, opublikowanego w *Lights of Guidance*, nr 680, str. 204.
8. Bahá’u’lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, 82:8.
9. ‘Abdu’l-Bahá, *Odpowiedzi*, 61.1–2.
10. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 80:2.
11. Ibid., 81:1.
12. Ibid., 165 :1–3.
13. Bahá’u’lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá’í, 2018, arab. 32.
14. Z przemówienia wygłoszonego 6 lipca 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by ‘Abdu’l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2012), str. 315–16.
15. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 5:4.
16. Ibid., 82:1.
17. Ibid., 153:6.
18. Ibid., 27:2.
19. Ibid., 27:3.
20. Ibid., 21:1.

21. Ibid., 81:1.
22. Ibid., 122:1.
23. Ibid., 82:7.
24. Ibid., 81:1.
25. Ibid., 125:3.
26. ‘Abdu’l-Bahá, *Odpowiedzi*, 62.2.
27. *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010, 2015 printing), nr. 149.3–4, str. 246–47.
28. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 86:1–2.
29. Ibid., 153:9.